

Handläggare
Söderberg Fia

Datum
2015-02-25
Rev 2015-03-10

Diarienummer
KTN-2015-0218

Kulturnämnden

Kulturnämndens verksamhetsberättelse 2014

Förslag till beslut

att godkänna kulturnämndens verksamhetsberättelse 2014, samt

att uppdra åt kulturförvaltningen att skicka in verksamhetsberättelse 2014 till kommunledningskontoret.

Ärendet

Nämndernas verksamhetsberättelser ska lämnas in till kommunledningskontoret senast i slutet av mars 2015. Kulturnämndens verksamhetsberättelse utgår från nämndens verksamhet under 2014 utifrån inriktning i IVE 2014 – 2017, nämndens uppdragsplan 2014, kontorets arbete, uppdrag till kulturverksamheterna samt nämndens bidrag och stipendier. Stadsarkivet har beskrivit verksamheten under 2014 i förordet samt i ett särskilt kapitel.

Kulturförvaltningen

Stadsarkivet

Sten Bernhardsson
Direktör, chef för kulturkontoret

Sara Håkansson
Stadsarkivarie, chef för stadsarkivet

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2014

FÖRORD	3
1. KULTURNÄMNDEN	4
1.1 DELAKTIGHET OCH DEMOKRATI	4
2. KULTURKONTORET	6
2.1 MEDARBETARE OCH PRAKTIKANTER	6
2.2 INFORMATION OCH KOMMUNIKATION	7
2.3 KONST	7
2.4 DANS	11
2.5 DET LITTERÄRA UPPSALA	11
2.6 KULTUR FÖR UTVECKLING	12
2.7 KULTURARV OCH KULTURMILJÖ	13
2.8 STADSDELSUTVECKLING	14
2.9 INTERKULTURELLA UTBYTEN	14
2.10 KULTUR OCH SPRÅK I FINSKT FÖRVALTNINGSOMRÅDE	15
3. STADSARKIVET	16
3.1 MEDARBETARE	16
3.2 TILLSYN, RÅDGIVNING, UTBILDNING OCH PROJEKT	17
3.3 TILLHANDAHÅLLANDE, SERVICE OCH LEVERANSER	18
3.4 DET SKRIFTLIGA KULTURARVET OCH SAMARBETEN	18
4. UPPDRAG FRÅN KULTURNÄMNDEN	21
4.1 BIBLIOTEK UPPSALA	21
4.2 BIOTOPIA	23
4.3 KULTUR I VÅRD OCH OMSORG	26
4.4 KULTURNATTEN	28
4.5 NATIONALDAGSFIRANDE	29
4.6 REGINATEATERN	29
4.7 STENHAGENS BILDNINGS- OCH KULTURCENTRUM	31
4.8 STIM OCH SAMI/IFPI	33
4.9 KÖRREGISTER, KÖRFESTIVAL, KONSERTKARUSELL, TORNMUSIK, PARKSNÄCKAN	33
4.10 UPPSALA KULTURKLASSIKER	33
4.11 UPPSALA KONSTMUSEUM	34
5. BIDRAG OCH STIPENDIER	37
5.1 BIDRAG TILL DET FRIA KULTURLIVET	37
5.2 STUDIEFÖRBUND	40
5.3 KULTURSTIPENDIER	41

FÖRORD

Kulturnämnden har 2014 ansvarat för merparten av Uppsala kommuns konst- och kulturverksamhet genom avtal och överenskommelser med Uppsala kommun Vård & bildning, Destination Uppsala AB, samt med organisationer, stiftelser, föreningar och andra kulturaktörer. Kulturnämnden har också gett också stöd till folkbildning, fristående kulturinstitutioner och museer, evenemang, projekt och bidrag samt ansvarar för Uppsala kommuns offentliga konst och beslutar om kulturarvs- och kulturmiljöfrågor. Nämnden har ansvarat för Uppsala stadsarkiv och är kommunens arkivmyndighet. 2015 får kulturnämnden ett nytt och bredare ansvarsområde varför 2014 blir det sista året med detta uppdrag.

Kulturnämndens kommunbidrag 2014 uppgick till 153 329 000 kronor varav budget för nämndens politiska verksamhet var 880 000 kronor och 9 219 000 kronor varit reserverat för Uppsala stadsarkiv. Under 2014 har nämnden haft investeringsmedel om 6 miljoner kronor för offentlig konst samt 500 000 kronor för diverse investeringar relaterade till kulturkontorets och stadsarkivets löpande verksamhet.

Hela året har präglats av genomförandet av Fredsåret 2014. I Uppsala har vi lyft fram vad freden betyder för oss och vad som kan hända när den hotas samt hur lätt det är att ta freden för given när den blivit en del av vår vardag i 200 år. Tack vare att Sverige fått leva i fred sedan den 15 augusti 1814 har vi kunnat bygga upp ett demokratiskt samhälle med yttrandefriheten som grund. Merparten av kommunens kulturverksamheter, liksom det fria konst- och kulturlivet, har aktivt medverkat till att uppmärksamma Fredsåret 2014.

Några av de viktigaste utvecklingsfrågorna för stadsarkivet har varit arbetet med e-arkiv samt att tillsammans med stadsbiblioteket och Folkrörelsearkivet för Uppsala län skapa ett nytt centrum för lokalhistoria. I detta nya centrum kommer stadsbibliotekets Uppsala- och Upplandssamling tillsammans med stadsarkivets referensbibliotek bilda en gemensam samling, med namnet Fyriskällan. Liksom tidigare år har antalet förfrågningar under 2014 varit mycket högt.

Under 2014 har kulturnämnden antagit nya riktlinjer för nämndens kulturstöd och inrättat två nya stipendier. Nämnden har beslutat om en om- och tillbyggnation av Uppsala stadsbibliotek för att skapa ännu bättre förutsättningar för programverksamhet och evenemang. Nämnden har också beslutat att utöka Uppsala konstmuseums lokaler för program- och kaféverksamhet genom att hyra nya lokaler på Uppsala slott. Nämnden har gett uppdrag om möjligheten att utveckla kvarteret Karin med Walmstedtska gården till ett ännu mer levande kulturkvarter och att utreda behov och förutsättningar för att skapa attraktiva ateljéer och verksamhetsytor för såväl etablerade som nytexaminerade konstnärer. Ett förslag till kulturmiljöprogram har tagits fram och skickats ut på remiss och nämnden har tagit emot ett förslag till omarbetat kulturpolitiskt program för Uppsala kommun.

Eva Edwardsson (FP)
Kulturnämndens ordförande

Ulla-Stina Claesson (V)
Kulturnämndens vice ordförande

Sten Bernhardsson
Kulturdirektör

Sara Håkansson
Stadsarkivarie

1. KULTURNÄMNDEN

Kulturnämnden har haft arton ledamöter (elva ordinarie och sju ersättare) som sammanträtt vid elva tillfällen. Nämndens ledamöter har arbetat i två utskott (arbetsutskott och stipendieutskott) samt i två beredningar (arkivberedning och bidragsberedning). Nämndens ordförande och vice ordförande har regelbundet träffats för presidiummöten tillsammans med chefen för kulturkontoret och chefen för stadsarkivet.

Kulturnämnden december 2014. Foto: Stewen Quigley

Ordinarie ledamöter 2013

Eva Edwardsson (FP) ordförande
Ulla-Stina Claesson (V) vice ordförande
Anna-Karin Westerlund (M)
Bertil Norbelie (M)
Margareta Fernberg (M)
Annette Stavenow (C)
Alfonso Marin (KD)
Agneta Erikson (S)
Bo Östen Svensson (S)
Beatriz Hedvåg (S)
Küllike Montgomery (MP)

Ersättare 2013

Sofia Farsiani König (M)
Ylva Engström (M)
Jan Hedvall (M)
Helena Ling (FP)
Dick Jansson (S)
Soraja Nadimpour (S)
Finn Hedman (MP)

1.1 Delaktighet och demokrati

Kulturpolitiska dialoger

Kommunstyrelsen gav kulturnämnden uppdraget att hålla kulturpolitisk dialog med styrelserna för Uppsala Konsert & Kongress och Uppsala stadsteater. Dialoger har hållits mellan tjänstemän och under hösten genomfördes dialog mellan nämnd och styrelser. Formerna för dialogen ska utvecklas.

Kulturpolitiskt program

2005 antogs det första övergripande kulturpolitiska programmet för Uppsala kommun. Detta program ska enligt beslut i kommunfullmäktige omarbetas med hänsyn tagen till de förändrade statliga kulturpolitiska målen. Omarbetningen ska

göras av kulturnämnden i samråd med andra berörda nämnder, styrelser och kommunala bolag. Detta arbete påbörjades av kulturkontoret under 2014 och resulterade i ett förslag till omarbetat kulturpolitiskt program för Uppsala kommun för åren 2015-2020. I detta arbete ingick dialoger med kulturaktörer och andra kontor och nämnder i Uppsala kommun. Arbetet kommer att fortsätta under 2015.

Jämställdhetsintegrering

Jämställdhetsintegreringsarbetet har under första halvan av året fortsatt med möten kring framtagande av en jämställdhetsplan för Uppsala kommun 2014-2016. Den verksamhetsöverskridande jämställdhetsintegreringsgruppen har också besökt Knivsta kommun för att delge dem våra erfarenheter i arbetet inom våra respektive områden. Under hösten stannade arbetet upp på grund av kommunens omorganisation men fortsätter under 2015 med bland annat omarbetning och utveckling av tidigare dokument.

Uppsalaenkäten

Kulturnämnden och Vård & bildning beställde även 2014 en serie frågor om kulturlivet i Uppsala kommun i den så kallade Uppsalaenkäten. Undersökningen skickades per post till 2 000 personer folkbokförda i Uppsala kommun, i åldern 18 år och uppåt, från olika bostadsområden i kommunen. Enkäten besvarades av 985 personer och ger en god uppfattning om vad de som bor i Uppsala kommun anser om våra kulturverksamheter och kulturlivet i Uppsala.

De tre mest besökta ställena bland de svarande i enkäten är Stadsbiblioteket, Uppsala Konsert & Kongress samt miljöerna i Gamla Uppsala. Biblioteken, Reginateatern och Biotopia får högst betyg av de som besökt verksamheterna. De som besökt de verksamheter som ingår i undersökningen ger generellt mycket höga betyg och de flesta verksamheter är väl kända. Uppsalaborna tycker att det är viktigt att Uppsala uppfattas som en kulturstad. 69 procent av de som svarat tyckte att bilden av Uppsala kopplat till kultur är viktig. Det flertalet kopplar ihop med Uppsala som kulturstad är ord som historia, tillgängligt, musik, teater, tradition och mångfald.

68 procent av uppsalaborna anser att det är viktigt med offentlig konst.

Biblioteken är välbesökta, välkända och uppskattas av kommuninvånarna. De som besökt biblioteken (stadsbiblioteket, kommundelsbiblioteken eller biblioteksbussen) är väldigt nöjda.

89 procent känner till Reginateatern och 18 procent har besökt Reginateatern under 2014. Regina får mycket höga betyg av de som besökt teatern.

Tabell 1. Uppsalaenkäten

Uppsalaenkäten	Besök 2013*	Besök 2014*	Betyg 4 & 5 2013	Betyg 4 & 5 2014
Biotopia	30 %	21 %	78 %	80 %
Bror Hjorths Hus	17 %	13 %	72 %	72 %
Reginateatern	21 %	18 %	82 %	83 %
Stadsbiblioteket	62 %	57 %	80 %	79 %
Stadsdelsbiblioteken	25 %	22 %	82 %	73 %
Uppsala Konsert- & Kongress	61 %	54 %	60 %	59 %
Uppsala konstmuseum	19 %	16 %	57	43 %

*Besökt minst en gång under det senaste året.

2. KULTURKONTORET

Kulturkontoret handlägger kulturnämndens uppdrag till kulturinstitutionerna, bidrag till studieförbunden, stipendier och bidrag till det fria kulturlivet, frågor som rör kulturarv och kulturmiljö samt ansvarar för kommunens offentliga konst.

Kulturkontoret verkställer nämndens beslut samt tillhandahåller beslutsunderlag, svarar för omvärldsbevakning, uppföljning och utvärdering inom kulturområdet.

Kulturkontorets medarbetare initierar och driver utvecklingsarbete inom kulturområdet, leder olika projekt samt deltar i interna och externa nätverk.

Kulturkontoret har under år 2014 haft nio medarbetare. Kontoret har också haft fyra praktikanter som tillsammans med kontorets stadsantikvarie arbetat med en översyn av befintliga kulturmiljöunderlag. Praktikanterna har sedan under sommaren och hösten erbjudits visstidsanställningar på kulturkontoret. För kontorets övriga projekt har också konsulter och timanställda anlitats. Från de 1 juli genomfördes en stabsomorganisation, vilket innebar att två medarbetare organisatoriskt flyttades över till kommunledningskontoret.

2.1 Medarbetare och praktikanter

Kulturkontorets medarbetare tillsammans med stadsarkivarien och kulturdirektören, december 2014.
Foto: Stewen Quigley

Under 2014 arbetade följande personer på kulturkontoret:

Sten Bernhardsson, kulturdirektör

Fia Söderberg, verksamhetscontroller tjänstledig fram till 31 maj (från 1 juli till KLK)

Ingela Åberg, nämndsekreterare (från 1 juli till KLK)

Magnus Elfwendahl, stadsantikvarie

Elise Rhodin, kulturstrateg

Pia Sörås Staflin, kulturstrateg

Annika Strömberg, kulturstrateg

Anna Ehn, intendent för offentlig konst

Linda Wallenberg (från 1 oktober)

Praktikanter/tillfälliga anställningar

Andreas Nordh, timanställd, offentlig konst

Tuva-Li Peter, timanställd, offentlig konst

Ulf Wränge, timanställd, offentlig konst

Kajsa Reslegård, projektassistent (del av året), kulturmiljöprogram

Diana Andersson, praktikant (del av året), projektassistent kulturmiljöprogram

Eva Gesouli, trainee, (del av året) kulturmiljöprogram

Fanny Reuterskiöld, praktikant (del av året), kulturmiljöprogram

Matilda Svahn praktikant (del av året), kulturmiljöprogram

2.2 Information och kommunikation

Kontoret har arbetat aktivt med att göra nämndens ansvarsområde känt hos medborgare och media genom regelbundna pressutskick och nyhetsbrevet Kulturellt samt uppdateringar av webbsidor på www.uppsala.se. Där publiceras nyheter, kallelser och protokoll från kulturnämndens sammanträden samt ansökningsblanketter för bidrag och stipendier. Annonsering i pressen har skett inför invigningar, bidrags- och stipendieutlysningar samt medborgardialoger. I och med stabsorganisationen har strategisk extern och intern kommunikation flyttats organisatoriskt till kommunledningskontoret men stödjer de nya förvaltningarna i strategiskt kommunikationsarbete.

2.3 Konst

Kulturkontoret har fortsatt det strategiska arbetet för att utveckla Uppsala som konststad och det lokala nätverket på konstområdet. En utredning görs för att se över behov och förutsättningar för att skapa attraktiva ateljéer och verksamhetsytor för såväl etablerade som nyutexaminerade konstnärer. Kulturnämnden har gett konstmuseet i uppdrag att utöka sina lokaler med en hörsal och ett café för att öka museets attraktivitet och möjligheter till programverksamhet. Lokalerna kommer att invigas i juni 2015. Kulturkontoret har återbesatt den vakanta halvtidstjänsten som intendent för offentlig konst. Under året invigdes också Köttinspektionen, ett konstnärsdrivet kulturhus för både nyskapande projekt och gränsöverskridande samarbeten mellan konst och scenkonst.

Tillgänglig konst

Konstnärlig gestaltning av den offentliga miljön är en central del av den stadsutveckling som pågår i Uppsala. Kulturkontoret har även 2014 deltagit i arbetet i samverkan med andra kommunala instanser, intressenter och aktörer. Kulturhistoriska, estetiska och konstnärliga aspekter är självklara inslag i allt stadsutvecklingsarbete för att skapa en hållbar och attraktiv stadsmiljö.

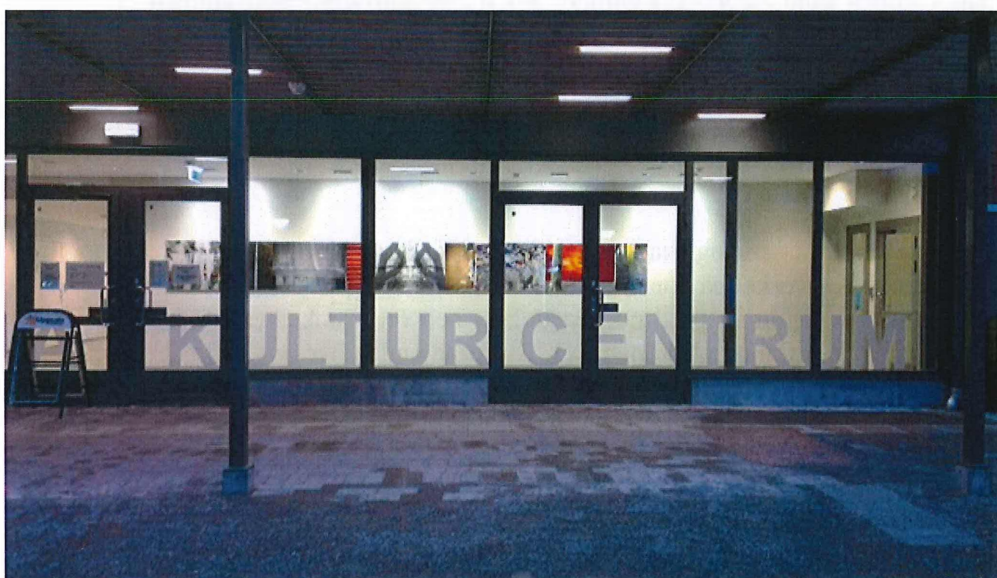
Kulturnämnden har en investeringsbudget på 6 miljoner kronor för konst i offentlig miljö. Nämnden beslutar om fördelningen av konstanslaget och vilka projekt som ska genomföras efter förslag från kulturkontoret. Förslag till fördelning av konstanslaget tas fram efter samråd med kontoret för samhällsutveckling, kommunledningskontoret och kontoret för barn, ungdom och arbetsmarknad. Under året har planeringen av flera större gestaltningsprojekt inletts.

Offentlig konst i utomhusmiljö

Med anledning av Uppsala kommuns firande av 200 år av fred, skapade Andreas Hammar ett under hela året pågående konstverksprojekt i Rosénparken med namnet Fredslabbet.

Fredstemat är aktuellt även i det pågående projektet för Carolinaparken där konstnären Knutte Wester arbetar med ett verk som speglar frågor kring solidaritet, människor på flykt och utsatthet ur barns och ungdomars perspektiv. Konstverket invigs i början av hösten 2015.

Arbetet med konst för Sävja kulturhus fortgick under hela året. På nämndens uppdrag anlätades en konstkonsult som tillsammans med en konstkommitté valde ut förslag på konstnärer med utgångspunkt från de ledord och den värdegrund som ska präglade kulturhuset. En konstkollektion med urval av verk ur kommunens konstsamling stod färdig vid kulturhusets invigning i december. De konstnärer som fick gestaltungsuppdrag var Linnéa Jörpeland, Kristina J Eldon och Fideli Sundqvist och deras verk invigs under våren 2015.

För en gång- och cykeltunnel i Östra Sala backe arbetar konstnären Fideli Sundqvist med ett 33x2 meter långt konstverk där foton av hennes pappers- och silhuettklipp monteras på bakifrån belysta väggmontrar i glas. Arbetet görs i nära samarbete med kontoret för samhällsutveckling, numera stadsbyggnadsförvaltningen. Tunneln är det första som byggs i det nya området Östra Sala backe som kommer att byggas i fyra etapper och som väntas stå klart 2022. Tunneln invigs under 2015.

I samband med den övergripande utveckling som sker av Vaksalagatan/Drottninggatan har konstnären Erik Krikortz arbetat med den konstnärliga gestaltningen av stråket. Krikortz arbete har i huvudsak gällt planeringen av tidigare beslutad väggmålning på markvärmecentralen i anslutning till Carolinabacken samt framtagning av ett nytt förslag till motiv för viadukten på Vaksalagatan.

På det nya torget i Gottsunda centrum har ytterligare tre av Form Us With Loves varma bänkar placerats ut som komplement till de tre bänkar funnits på plats sedan 2013.

Den konstnärliga gestaltningen av Mimmi Ekholms plats har slutförts och beräknas kunna invigas under våren 2015. Konstnären Anna-Karin Brus står bakom gestaltningen.

Kulturnämnden har fattat beslut om uppförandet av Den tionde skorstenen av Jan Svenungsson i Tegnérparken. Skulpturen, i form av en skorstens till synes enkla framtoning, fungerar som en katalysator för fantasin och tolkningarna överläts till betraktaren. Spänningen uppstår både mellan skorstenens form och den miljö den är placerad i. Den aktuella skulpturen för Uppsala är ett torn byggt i tegel med en höjd på 19 meter, en omkrets nedtill på 1,7 meter och en omkrets upptill på 1 meter med ett tak av rostfritt stål och kommer att uppföras sommaren 2015.

Offentlig konst på institutioner med kommunala uppdrag

Kulturkontorets arbete med offentlig konst har varit fortsatt uppskattat vilket märkts inte minst på den efterfrågan som finns från de kommunala institutionerna. Under 2014 har Hällby förskola i Luthagen fått platsspecifik konst av Silja Karlsson och Spinnrockens förskola av Helena Laukkanen och Katarina Zohari Sundqvist. Kontoret för hälsa vård och omsorg på Svartbäcksgatan 44 har fått glaskonst av Karin Westman och Håkan Blomqvist och Språkskolan i Fyrisborg har fått finsk konst inom ramen för det finska förvaltningsområdet. Arbete med platsspecifik konst har inletts för Gottsunda boulehall, Tullparkens förskola, Frodeparkens förskola och Tiundaskolan.

17 institutioner fått verksamhetsanpassade konstkollektioner, att jämföra med 14 året innan. Ytterligare några platser har fått kompletterande konstverk. På alla platser föregås hängningarna av konst av besök på plats med samtal kring verksamheten. Sedan tas ett förslag fram som diskuteras och godkänns i respektive konstkommitté. Det leder till att konsten ses och fungerar som resurs för verksamheten och för de som besöker och brukar platsen.

Stora omflyttningar inom kommunen har stora återverkningar på kontorets konstenhet. 14 institutioner har flyttat, vilket på varje plats innebär inventering, transporter, nya avtal, konservering av skadad konst, och omhängning av konsten. Inventeringar har skett även på en rad andra platser som en del i kulturkontorets arbete att säkerställa den utplacerade konsten.

Kontoret har haft mottagning vid ett tiotal tillfällen i konstmagasinet för de som önskar konst till sina tjänsterum. Ett sextiotal konstverk har lånats ut under året.

Konstpedagogik

För att öka attraktionskraften och tillgängligheten till konsten visas kommunens konstsamling på olika platser i kommunen. Vandringsutställningen *Välbekant och nybekant* för vårdboenden har visats på fyra platser. Vårdboendena får ta del av utställningen utan kostnad. I kontorets arbete ligger transporter, montering och nedtagning samt information. I samarbete med Kultur i vård och omsorg har det varit möjligt att erbjuda besök av en konstnär för att läsa poesi. Även utställningen *Foto och poesi* för låg- och mellanstadiet har lånats ut.

Medarbetarna har också i olika sammanhang hållit föredrag och visningar kring arbetet med den offentliga konsten, för konstföreningar och för allmänheten på bibliotek samt på vårdboende. Ett seminarium anordnades i samband med invigningen av Stina Wollters gestaltning på Stenhagens familjerådgivning dit alla Råd och stöd-enheter i kommunen var inbjudna. Stina Wollter talade själv om konstens betydelse för växande och läkande och Annika Berg Frykholm om skapande

som terapi. I Offkonsten! c/o Teatergalleriet hölls två konstsamtal för allmänheten kring temat arv och identitet, och i utställningen Uppsamling på konstmuseet ett samtal om konst för svåra rum.

I samband med gestaltningsprojektet vid Spinnrockens förskola kunde kontoret också erbjuda förskolan förankringsarbete tillsammans med konstnären Katarina Sundkvist Zohari

För förskole- och grundskolelärare erbjöds i maj ett halvdagsseminarium kring hur man kan arbeta med konst, ett samarbetsprojekt inom Barn- och ungdomskulturgruppen. Intresset var stort och 60 lärare deltog.

Samarbetsprojekt

Kulturkontoret samarbetar med olika parter för att öka kunskapen och intresset för den offentliga konsten. Under året har planeringsarbetet påbörjats för 500-årsjubileet av Andreas Vesalius, anatomins fader. Gustavianum, Carolina Rediviva, Medicinhistoriska museet, Hagströmerbiblioteket, Svenska kyrkan och Uppsala kommun samarbetar.

I Orangeriet i Botaniska trädgården visades under fyra månader utställningen Ikebana med konst och växtkonst, och kulturkontoret var med i arbetet.

Offkonsten! c/o Teatergalleriet

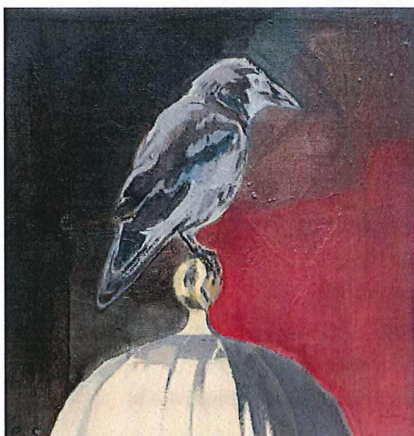
Alla utställningarna som kulturkontoret producerar handlar om hur kommunen arbetar med den offentliga konsten. Under 2014 visades sex utställningar. På Offkonsten! c/o Teatergalleriet visades *Andreas Hammar - Maskinrummet*, vandringsutställningen *Arv och identitet* tillsammans med elevkonst, *Kulturnämndens stipendiater*, för Stadsbiblioteket *Konst som vänskapsband*, och den stora satsningen *Uppsamling* på konstmuseet där verk ur kommunens offkonstsamling och konstmuseisamling visades tillsammans med landstingets konst.

I Offkonsten! samproducerade vi även landstingets konststipendiatutställning.

Omvärldsbevakning

Under 2014 har 19 ateljébesök gjorts, och en rad konstnärer har tagits emot på kulturkontoret. Den lokala och nationella konstscenen har bevakats och kontoret har deltagit i nationella seminarier och nätverksmöten. Även den åttonde konstbiennalen i Berlin besöktes. Vi har också tagit emot besök av gallerister som företräder ett antal konstnärer.

Konstnärliga uppdrag för kulturnämndes stipendiediplom

Fem konstnärer har utformat diplom för de stipendiater som mottar kulturnämndes stipendier: Kulturarvspriset (Per Sångberg), Gösta Knutsonstipendiet (Helena Laukkanen), Resestipendium för körer (Fideli Sundqvist), Uppsala kommuns filmpris till Ingmar Bergmans minne (Jin Jiang) och Uppsala kommuns hederstipendium (Ulla Fries). Stina Wollter utformade Uppsala kulturklassikers diplom. Diplomen har blivit mycket uppskattade.

Bild: Konstverk av Per Sångberg till stipendiediplom.

Reparationer och underhåll

Ett antal konstverk har omhändertagits av målerikonservator. Papperskonservator har anlåtats för ett tiotal verk. Ett omfattande arbete med översyn av den textila konsten har påbörjats och ändamålsenliga hyllor har inrättats i magasinet. Omkring 300 grafiska blad har ramats om. Reparationer och underhåll av verk utomhus har skett enligt reparations- och underhållsplanen. I arbetet ingår både löpande underhåll och större konserveringsuppdrag som till exempel patineringen av Tony Craggs *Chain of Events* vid Resecentrum under sommaren.

Övrigt

Offkonsten har tillsammans med konstmuseet bytt konstdatabassystem vilket kommer att underlätta hanteringen av registrering avsevärt. I det administrativa arbetet runt den offentliga konsten ingår arbetet med avtal för alla utlån till kommunala och privata institutioner, information och skyltning.

Ett arbete med att utveckla jämställdhetsarbetet inleddes under hösten. Kartläggning görs av hur genusfördelningen ser ut i konstkollektioner, både i äldre och nya hängningar. Kartläggning görs också av konstinköps fördelning vad gäller kön och ekonomiska resurser.

2.4 Dans

Danskonsten har länge varit eftersatt i Uppsala och är ett prioriterat utvecklingsområde. Kulturkontoret har under 2014 fortsatt arbetet med att kartlägga behov och möjligheter att utveckla infrastrukturen för den professionella dansen i kommunen tillsammans med berörda aktörer. Denna kartläggning kommer att presenteras för kulturnämnden under 2015.

Under 2014 har en ny dansscen etablerats i Uppsala på Köttinspektionen som bland annat drivs av danskompaniet AutoPilot. Likaså har Svandammshallarnas möjligheter som dansscen prövats med gott resultat vid en dansfestival för barn och unga under ledning av Lotta Garthon. Kulturnämndens satsningar på *K.R.O.P.P* på Uppsala Konsert & Kongress under ledning av SU-EN och *Dansfiket* under ledning av Maud Karlsson har fortsatt ge Uppsalapubliken möjlighet att ta del av gästspel och diskussioner på olika teman med anknytning till den samtida danskonsten. Ett dansfik hölls utomhus för en mycket stor publik och bjöd på dans på hög nivå både bildligt och bokstavligt talat på Helga Trefaldighetskyrkans fasad.

I Gottsunda Dans & Teaters nya lokaler har Uppsala fått en mycket bra scen som lämpar sig väl för dans. Under hösten har teatern erbjudit Focus Dance och Destiny Johannah Bergvall residens vilket resulterat i flera nya verk som getts för både skola och allmänhet.

2.5 Det litterära Uppsala

Kulturnämnden har, i enlighet med kommunfullmäktiges inriktningsmål, fortsatt utveckla Uppsala inom litteraturområdet. Kulturkontoret har på nämndens uppdrag arbetat med att knyta nya kontakter, bygga nätverk och driva projekt. Biblioteksuppdraget har prioriterat det litterära Uppsala bland annat genom ett riktat uppdrag till stadsbiblioteket för Litterära rum (läs mer om detta under avsnittet Uppdrag: Bibliotek). Arbetet med fristad för förföljda författare i Uppsala har uppmärksammat både nationellt och internationellt, till exempel i samband med den

konferens om yttrandefrihet som anordnades med anledning av Fredsåret under våren, med visst stöd från Statens kulturråd. Ett projekt inleddes som syftar till att skapa ett Kulturkvarteret Karin av professorshemmet Walmstedtska gården med angränsande byggnader. Intressenter är bland andra Uppsala författarsällskap och Uppsala konstnärsklubb. Kulturkontoret har drivit utvecklingsarbete och undersökte möjligheterna för ett förverkligande. Författarsällskapet fick ett verksamhetsstöd om 100 000 kronor.

Fristad Uppsala

Fristadsförfattaren Sedigheh Vasmaghi avslutat sin stipendietid. Vasmaghi har medverkat vid seminarier och samtal under fredsåret, dels vid den internationella yttrandefrihetskongressen som hon var med och initierade, dels vid andra möten både nationellt och i Uppsala. Kulturkontoret har fortsatt verka som nationell resurs gällande fristadsarbete och även i styrelsearbetet internationellt i nätverket ICORN.

2.6 Kultur för utveckling

Kommunstyrelsen beslutade 2009 att vissa delar av kulturhuvudstadsansökan 2008 skulle genomföras utifrån befintliga resurser i projektet Kultur för utveckling. Syftet var att stärka bilden av Uppsala som kulturstad och att ta tillvara kulturens förändringskraft i ett långsiktigt, hållbart samhälle. Projektet pågick 2009-2014 och avslutades med kulmen på delprojektet *Fredsåret 2014 – 200 år av fred*.

Fredsåret

Cirka 180 evenemang har genomförts av Uppsalas kultur- och föreningsliv, studieförbund, fredsföreningar och kulturinstitutioner på temat fred och yttrandefrihet. Destination Uppsala ledde årets projekt tillsammans med kommunledningskontoret och kulturkontorets direktör ledde styrgruppen. Kulturnämndens bidragsgivning och uppdrag uppmärksammade märkesåret. Konserter och andra evenemang specialuppfördes. Samarbeten med Svenska kyrkan, universitetet och andra aktörer genomfördes. Bland annat arrangerade kulturkontoret en internationell konferens om yttrandefrihet på Uppsala Konsert & Kongress. Kulturnämndens beslut om extra verksamhetsbidrag om 500 000 kronor till Fredens Hus respektive Reginateatern med anledning av Fredsåret möjliggjorde seminarier, teaterpjäser, evenemang och filosofiska samtal.

Kulturella spår i stadsrummet

Kulturkontoret har även ansvarat för delprojektet *Kulturella spår i stadsrummet*. Projektet syftar till att lyfta fram och väcka intresse för kultur, historia och estetiska uttrycksätt i stadsrummet genom att uppmärksamma olika kulturpersonligheter, företeelser och händelser som är och har varit av betydelse för Uppsala. Det första, *Litteraturspår*, invigdes 2011 som sedan har följts av spår för arkitektur, historia, konst och ett spår om finsk kultur i Uppsala.

Webbplatsen *Kulturella spår* har haft 7 959 besökare 2014. En ökning med nästan 18 procent jämfört med 2013. Det finns även en smartphone-applikation till *Fredsspår* som laddats ned 85 gånger. Flest nedladdningar skedde i januari då information om Fredsspåret fanns med i annonseringen för Fredsåret 2014.

2.7 Kulturarv och kulturmiljö

Kulturkontoret verkar för att synliggöra, vårda och bruka det lokala kulturarvet samt upprätthålla och utveckla en upplevelserik, hållbar, estetiskt genomtänkt och attraktiv miljö. Eftersom Uppsala kommun befinner sig i en expansiv period med stort tryck på såväl äldre som nyare kulturmiljöer arbetar kontoret aktivt för att uppmärksamma stadens och landsbygdens kulturarv och skapa en kvalitativ och historisk kontinuitet i kommunens bebyggelseutveckling.

Bild: f.d Holmens bryggeri Boländerna. Foto: kulturkontoret.

Samverkan i planarbetet och deltagande i arbetsgrupper

Kulturkontoret har deltagit i arbetet med framtagandet av olika program och detaljplaner. Kontoret har också besvarat internremisser rörande lokaliseringsprövning, bygglov och dispenser från naturreservatsföreskrifter samt deltagit i olika interna och externa dialoger, arbetsgrupper, workshops och seminarier. Exempel på intern workshop var den om ökad verksamhetsnytta med geografisk information och kartor. Exempel på en extern dialog var en workshop arrangerad av RIO kulturlandskap och SLU om kompensationsåtgärder och styrmedel vid exploatering i kulturmiljöer.

Studiehandledning och praktikplatser

Kontoret har väglett studenter vid Uppsala universitet och Sveriges lantbruksuniversitet när kommunala kulturmiljöer varit utgångspunkt i olika kursmoment, uppsatser och examensarbeten. Fyra studenter från Uppsala universitet och en akademikertrainee från praktik-/arbetsförmedlingen Academicum förlagt sin praktik till kulturkontoret och i samband med detta genomfört specifika uppdrag som bidragit till framtagande av ett förslag till kulturmiljöprogram. Den samlade praktiktiden under 2014 var 72 veckor.

Det Linneanska kulturarvet

Länsstyrelserna i Uppsala och Kronoberg ska nominera Linnés vetenskapliga gärning till UNESCO:s världsarvslista. Förslaget *The Rise of Systematic Biology* fördes i december 2009 upp på Sveriges lista över förslag till världsarv. Kulturkontoret har representerat Uppsala kommun i nomineringsprojektets referensgrupp samt deltagit i gruppens möte med ICOMOS världsarvsexperter. Kontoret har ingått i den kulturhistoriska referensgruppen för Uppsala linneanska trädgårdar med Uppsala universitet som huvudman. Utöver detta har arbetet fortsatt med att stödja verksamheter med anknytning till Linnés historiska miljöer samt kulturarvsturismen med Linné som tema. Kulturnämnden har stött Linnésällskapet/ Linnémuseet med ett verksamhetsbidrag.

Gamla Uppsala

Kulturkontoret följer för kommunens räkning utvecklingen inom fornminnesområdet och museet i Gamla Uppsala. Vidare har kontoret vid olika tillfällen träffat representanter från Uppsala universitet, Gamla Uppsala församling, Länsstyrelsen i Uppsala län, Upplandsmuseet, Riksantikvarieämbetet och Destination Uppsala för samtal om gemensamma utvecklingsfrågor.

Kulturmiljöprogram

För att säkra intentionerna i kommunens översiktsplan ÖP 2010 har kulturnämnden fått i uppdrag av kommunstyrelsen att utreda ett kulturmiljöprogram. Uppdraget skulle ha återrapporterats under 2013, men utredningsarbetet förlängdes till våren 2014. Delar av utredningsunderlaget används sedan 2013 av tjänstemän vid planläggning, lovprövning och annan ärendehantering. Under perioden juni-oktober 2014 har ett förslag till kulturmiljöprogram varit ute på samråd och ett informationsmöte genomförts. Inkomna synpunkter har sammanställts och kommer var utgångspunkt när förslaget revideras under våren 2015. Därefter ska uppdraget återrapporteras till kommunstyrelsen.

2.8 Stadsdelsutveckling

Utvecklingen av Gottsunda kulturhus som rymmer bland andra Gottsunda Dans & Teater, ateljéföreningen Konstjord och Gottsundabiblioteket har fortgått i dialog med kulturkontoret.

I december invigdes Sävja kulturcentrum. Kulturkontoret har deltagit i styrgruppen för arbetet med att skapa ett kulturcentrum under flera års tid. Kontoret har även ansvarat för den konstnärliga gestaltningen. (Läs mer under 3.8 Konst)

En viktig del av kulturnämndens stadsdelsutveckling bedrivs genom uppdraget till Stenhagens bildnings- och kulturcentrum (Sbkc). (Läs mer under 5.9).

2.9 Interkulturella utbyten

Access Europa

Kulturkontoret är medlem i ett forum för internationell omvärldsbevakning, nätverkande och erfarenhetsutbyte i skapandet av internationella projekt. Föreningar, institutioner, myndigheter, företag och frilansare kan bli medlemmar. Plattformen är ett initiativ från Intercult och byggs upp med hjälp av verksamhetsstöd från bland annat Kulturrådet. Kontoret har deltagit i medlemsmöten och en konferens om hur det mångkulturella perspektivet tas tillvara i offentlig verksamhet och i föreningar.

Vänortsmöte Frederiksberg

Uppsala är en av sex vänorter i Norden och Baltikum där Baerum i Norge, Frederiksberg i Danmark, Hafnarfjörður på Island, Tartu i Estland och Hämeenlinna (Tavastehus) i Finland ingår. Vartannat år arrangeras ett vänortsmöte för politiker, tjänstemän och ungdomar. Inför det mötet anordnades ett förmöte i Frederiksberg då kontoret representerades med tre personer i delegationen från Uppsala. Förberedelser inför politikernas och ungdomsmötets innehåll och form gjordes. Två gemensamma konstprojekt (med konstnärer från vänorterna) i anslutning till mötet planerades också.

ICORN

Uppsala kommun är sedan 2010 medlem i det internationella nätverket International Cities of Refuge Network, med 40 medlemsstäder. Under generalförsamlingen 2012 i Stockholm valdes en kulturstrateg/fristadskoordinator från kulturkontoret in i styrelsen för en period av fyra år. Under 2014 har strategen deltagit i nationell nätverksträff i Malmö, talat vid en konferens i Växjö anordnad av Svenska författarförbundet om ett pilotprojekt - samarbete mellan tre kommuner i syfte att utveckla fristadsarbetet med förföljda författare - samt deltagit i styrelsemöte för ICORN i Amsterdam.

2.10 Kultur och språk i finskt förvaltningsområde

Kulturnämnden har fått statliga medel (136 800 kronor) från kommunstyrelsen och uppdrag att genomföra satsningar för att främja det finska språket och den sverigefinska kulturen. Kontoret har ingått i det samråd med finska minoriteten som träffas en gång i månaden. Ett särskilt samråd hölls med kommunstyrelsen där kontoret deltog och informerade om årets verksamhet med kultur. Satsningar har gjorts med ny finsk långfilm, utställningar, teaterpjäser för både yngre och äldre, musikevenemang, skrivprojekt för äldre, komponerande av musik och rap-texter för unga, bokcirklar, internetkurser, finskspråkig bibliotekarie, författarsamtal och riktade inköp av media till barn och unga skett. Samarbeten har skett med föreningar, kulturinstitutioner och det professionella kulturlivet.

3. STADSARKIVET

Stadsarkivet är arkivmyndighetens verkställande organ och utövar tillsyn över arkivbildning och arkivvård hos kommunens myndigheter och andra organ. Stadsarkivet ger också råd och stöd i arkivvårdsfrågor, ansvarar för förvaring och tillhandahållande av överlämnade arkiv och för att ha hög och snabb tillgänglighet till levererat arkivmaterial.

Stadsarkivet har arbetat med vitt skilda arbetsuppgifter men det gemensamma målet är att upprätthålla den demokratiska rätten till insyn i allmänna handlingar, ge god, snabb och rättssäker service, uppmuntra till forskning och att levandegöra och locka till ökad användning av kommunens skriftliga kulturarv. Målet att synliggöra arkivfrågornas och informationshanteringens betydelse för kommunens medarbetare, medborgare och andra användare ligger ständigt i fokus för verksamheten. Kommunbidraget för Stadsarkivet var 9 219 000 kronor för 2014 och kontoret hade 11 tillsvidareanställda och tre visstidsanställda och ett antal praktikanter.

3.1 Medarbetare

Under 2014 arbetade/praktiserade följande personer på Stadsarkivet, hela eller delar av året:

Sara Håkansson, stadsarkivarie
Richard Hallgren, arkivarie, ansvarig för området *En god arkivhantering*
Erik Lindblad, arkivarie, ansvarig för områdena *Tillhandahålla, Bevara/vårda och Tillgängliggöra*
Christina Claesson, arkivarie
Håkan Emanuelsson, vaktmästare/konservator
Sven Jonsson, arkivarie
Agneta Karlsson, assistent
Karin Stigsson, IT-arkivarie
Kenth Widén, arkivassistent
Nicklas Malmsten, arkivarie
Åsa Fredriksson, administratör
Monica Roxman, vikarierande arkivarie
Adam Johansson, visstidsanställd arkivarie
Maria Sjölund, visstidsanställd arkivarie
Lydia Lindsmyr, praktikant
Sofia Malmstig, praktikant
Astrid Björsmo, praktikant

3.2 Tillsyn, rådgivning, utbildning och projekt

Stadsarkivet arbetar med rådgivning, utbildning och tillsyn och deltar ofta i olika projekt inom kommunen för att säkerställa att arkivfrågorna sköts på ett bra sätt i kommunen och för att de allmänna handlingar som finns på förvaltningar och kontor ska hanteras på ett sätt som garanterar insyn och tillgänglighet både på kort och lång sikt.

Tillsynsarbete

Tillsynen fokuserade på uppföljning av föregående års tillsyner bland annat alla verksamheter på Stationsgatan 12 och de kommunala bolagens IT-system och IT-systemet Siebel.

Totalt granskades 7 stycken bevarande- och gallringsplaner. Dessa var Uppsalahem AB, Plan- och byggnadsnämnden, Överförmyndarnämnden, Socialnämnden för barn och unga, Nämnden för hälsa och omsorg, Äldrenämnden och Uppsala Kommun Skolfastigheter. En revidering av den kommungemensamma dokumenthanteringsplanen för personalhandlingar har också tagits fram.

Digitala frågor

De digitala frågorna har ur olika aspekter fortsatt att ha en central roll i verksamheten. Flera medarbetare har arbetat stora delar av sin arbetstid med frågor kring digitalt bevarande och projektet med att införa ett kommungemensamt e-arkiv har pågått. I anslutning till detta har mycket tid lagts på att förankra strategiska frågor kring elektronisk informationshantering och informationsförvaltning. Dessutom har frågan om att utveckla framtagningen av nya bevarande- och gallringsplaner så att de fungerar i den elektroniska hanteringen i verksamheterna tagit mycket tid, både i interna diskussioner och i möten med verksamheterna. Det kommunövergripande projektet om upphandling av kommunens IT-verksamhet har tagit tid i anspråk.

Förstudien inför att införa en bild databas har pågått.

Organisationsförändringar mm

Mycket arbete har lagts på den stora omorganisationen och på byggandet av den nya stabsorganisationen. Även övergången av Uppsala Buss AB och Gamla Uppsala Buss AB till landstinget har även i år tagit tid i anspråk.

Utbildning

Stadsarkivet har även i år prioriterat verksamhetsanpassade utbildningar och har hållit två kurser riktade mot Uppsalahem och Kontoret för hälsa, vård och omsorg. Sammanlagt deltog 55 personer. Ett samarbete med Uppsala universitets lärarutbildning har startat och två föreläsningar för lärarstudenterna har genomförts. En trycksak som kopplat till denna har också tagits fram *Arkiv- en resurs för skolan*.

Samarbetet med Uppsala universitets utbildning i Arkivvetenskap på mastersnivå har fortsatt då en student gjorde sin praktikperiod på stadsarkivet. Två grupper från utbildningen har under tre dagar gjort praktiskt ordnings- och förteckningsarbete.

3.3 Tillhandahållande, service och leveranser

Stadsarkivet har öppet alla vardagar och tar emot frågor och besök från kommunens egna verksamheter och allmänhet och andra. Leveranser till stadsarkivet och vård av de handlingar som finns i arkiven är en viktig del av verksamheten.

Förfrågningar

Antalet förfrågningar 2014 var åter igen rekordhøgt, 1354 stycken, varav 161 var sekretessförfrågningar. Prövningar av sekretess tog drygt 796 timmar i anspråk vilket bland annat kan kopplas till regeringens löfte om eventuell ersättning till fosterhemsplacerade mellan 1920 och 1980 som utsatts för allvarliga övergrepp och försummelse. Förfrågningsintensiva områden har även i år varit bygglovsritningar, fotografier, avloppstillstånd, skolbetyg och material från socialtjänstens och elevhälsovårdens områden.

Besök

2498 personer har besökt stadsarkivet för att ta del av handlingar förvarade hos oss, se vår utställning *Å vilket hamnliv*, göra ett studiebesök eller ta del av programverksamheten. Trenden att allt fler ställer frågor och får information via nätet utan att personligen besöka arkivet finns kvar men antalet besök fortsätter ligga på en hög nivå. Stadsarkivet har fortsatt att arbeta med skanning som metod att överföra kopior till allmänheten och kommunens kontor.

Leveranser

64 leveranser, motsvarande 175,6 hyllmeter har inkommit till stadsarkivet. Av dessa utmärker sig leveranser från kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och Lundellska skolan.

119 hyllmeter handlingar har ordnats och förtecknats, främst handlingar från kommundelstiden, kommunstyrelsen och vård & bildning.

Stadsarkivet har arbetat med en risk- och sårbarhetsanalys för arkivdepåerna och tydliggjort och förbättrat leveransprocessen för analoga handlingar.

3.4 Det skriftliga kulturarvet och samarbeten

Stadsarkivet arbetar med att göra arkiven mer tillgängliga och synliga och också försöka öka användningen av arkivmaterialet. En viktig målgrupp i detta arbete är skolan och människor i den tredje åldern.

Studiebesök och synliggörande

Stadsarkivet har tagit emot 14 studiebesök från grund- och gymnasieskolor, folkhögskolor, universitet, föreningar och studieförbund. Stadsarkivet har även besökt träffpunkter, äldreboenden och föreningar och hållit föredrag vid 14 tillfällen. Utställningen *Det försvunna Uppsala* har visats på 11 vård- och äldreboenden under hela året. Under december visades dessutom utställningen *Orostider – Uppsala under andra världskriget* i Kommuninformations nya lokaler i Stationsgallerian. Samarbetet med Arkiveringen, en del av Fyris daglig verksamhet inom Vård & Bildning har fortsatt och de har skannat ca 8300 av stadsarkivets fotografier.

Stadsarkivet deltog i nationaldagsfirandet *Öppen hamn* i stadsträdgården med utställningen *Å vilket hamnliv* som producerats tillsammans med Folkrörelsearkivet.

Arkiven i Sandbacken

Under rubriken *Arkiven i Sandbacken* har Stadsarkivet och Folkrörelsearkivet för Uppsala län fortsatt att anordna program under ett antal tisdagskvällar under hela året. Visningar, filmvisningar och föredrag har rönt intresse och i sin tur lett till förfrågningar om fördjupade visningar och studiebesök. Arrangemangen besöktes av 240 personer. Särskilt uppskattade var föredragen *Borggårdskrisen* och *Släktforska på stadsarkivet*. En skattjakt i arkiven riktad till barn mellan 5-10 år anordnades under påsklovet.

Stadsarkivet har även medverkat som arrangör i Uppsala arkivcentrums föreläsningsserie med föredraget *Den kommunala förskolan i Uppsala under 1900-talet* med Tor Hudner och Berit Halvarsson.

Kulturnatten

Stadsarkivets kulturnattsprogram bestod av utställningen *Å vilket hamnliv*, *specialvisningar* av byggnadsritningar i arkivmagasinen, musik med The Lola's och visning av bildspel. Totalt kom 633 besökare under kvällen.

Samarbeten mellan arkiv, museer och bibliotek (ABM)

ABM-samarbetet manifesterades som tidigare år bland annat under *Arkivens Dag* den 8 november. Flera institutioner med verksamhet i Uppsala bjöd på en gemensam utställning, föredrag och visningar under temat *Orostider*. Stadsarkivet deltog med utställningen *Orostider – Uppsala under andra världskriget*. Särskilt välbesökt var Maja Hagermans film om Herman Lundborg och rasbiologiska institutet, *Hur gör man för att rädda ett folk*, som premiärvisades. Maja höll också ett föredrag på samma tema. En annan uppskattad programpunkt var en utställning med teckningar gjorda av två mellanstadieklasser på temat *Orostider*. Under dagen besökte 2394 personer stadsbiblioteket och hade möjlighet att ta del av aktiviteterna.

Samarbetet med Stadsbiblioteket och Folkrörelsearkivet för Uppsala län har intensifierats då planerna på en samlokalisering av bibliotekets *Uppsala- och upplandsamlingen* och Stadsarkivets lokalhistoriska bibliotek har förverkligats. En ombyggnation 2015 planeras också för arkivens entré som bl.a. handikappanpassas och en trappa tas upp till stadsbiblioteket.

3.5 Övrigt

Stadsarkivet har arbetat på ett förslag till nya föreskrifter för arkiv, bland annat i samarbete med Samrådsgruppen för kommunala arkivfrågor och SKL. Under året har också ett gediget arbete lagts på att formulera stadsarkivets framtid, mål och vision.

Tabell 16. Stadsarkivets resultat

Arbeta för en god arkivhantering	2012	2013	2014
Tillsyner	1	12	1
Förvaltningsbesök	184	143	180
Kurser	4	7	5
Antal kursdeltagare	29	119	195
Gallringsutredningar, granskningar	7	2	7
Rådgivning	399	338	544
Projekt (deltagande i)	2	2	3
Bevara/vårda	2012	2013	2014
Arkivleveranser	80	63	64
Antal hyllmeter	256	94,2	175,6
Bilder	6 360	851	6
Konservering/ritningar	5	5	9
Kartor o ritningar	10 000	90	351
Arkivmagasinen	Tätpackn.25 hm	Tätpackn. 370 hm	Tätpackn. 26 hm
Tillhandahålla	2012	2013	2014
Antal besökare i forskarservice	1 083	1 274	1105
Antal utlånade volymer	742	888	742
Antal förfrågningar	1 086	1 297	1354
-med sekretessprövning	158	178	161
Tillgängliggöra	2012	2013	2014
Ordnings- och förteckningsarbete (antal hyllmeter)	123,8	294,5	119
Inventerade kartor och ritningar	1 500	8 718	0
Registrerade kartor och ritningar	2 365	5 656	897
Inventerade bilder	6 100	1 000	1800
Registrerade bilder	3 414	1 371	1163
Skannade bilder	3 673	7 020	8534
Kulturnatten (antal besökare)	917	647	633
Arkivens Dag (antal besökare)	2 313	2 387	2394
	Stadsbiblioteket	Stadsbiblioteket	Stadsbiblioteket
Studiebesök och föredrag (antal grupper)	19	21	28
Antal utställningar	3	2	2
Arkiven i Sandbacken (antal besökare)	202	243	240
Ovrigt	2012	2013	2014
Praktikanter (antal veckor)	5	5	29

4. UPPDRAG FRÅN KULTURNÄMNDEN

4.1 Bibliotek Uppsala

Ersättningen för uppdraget var 77 781 000 kronor.

Därtill tillkom 200 000 kronor för Litterära rum samt 30 000 kronor för Fristad Uppsala kommun. Uppdraget utfördes av Vård & bildning.

Uppdraget

Biblioteken är mötesplatser i kommunen som ger medborgarna tillgång till digitala och fysiska medier, information och upplevelser. Genom det fasta biblioteksnetet och det uppsökande biblioteksarbetet finns verksamheten spridd i hela kommunen. Det digitala biblioteket på nätet ger tillgång till vissa tjänster dygnet runt. En ny organisation för Bibliotek Uppsala har arbetats fram. Syftet med förändringarna är att betona att vi är ett bibliotek, vilket möjliggör bättre service, effektivare resursanvändning och större möjligheter till lärande och utveckling. Samtidigt ska varje enskilt bibliotek kunna utvecklas utifrån lokala förutsättningar och behov. Den nya organisationen träder i kraft i april 2015. Biblioteken ska vara välkommande, innehållsrika, kreativa och berikande. Verksamhet har bedrivits på Stadsbiblioteket, på biblioteken i Almunge, Björklinge, Branting, Bälinge, Eriksberg, Gottsunda, Grånby, Stenhagen, Storvreta, Sävja, Vattholma och Vänge, på nätet samt via två biblioteksbusar.

Tabell 3. Biblioteken

Biblioteken i siffror	2012	2013	2014
Besök	1 419 968	1 366 688	1 400 779
Besök bibliotekets webbplats	667 103	*	521 347*
Lån	1 763 547	1 823 213	1 837 213
Varav barnmedier	801 296	834 221	859 998
Öppettimmar per år	14 690	15 189	15 457
Program	540	517	665
Besökare program	14 116	12 600	16 947

*I juni avslutades webbsamarbetet med övriga kommuner i länet. Statistiken för det första halvåret är osäker, eftersom även besökare på andra kommuners webbplatser kan ha kommit med. Från och med 2015 blir statistiken mer tillförlitlig och avser endast Bibliotek Uppsala. 2014 fanns inte motsvarande siffra då statistikverktyget var nytt.

Prioriterade områden 2014

Det läsfrämjande och lässtimulerande arbetet för alla åldrar har stått i fokus även under 2014, med särskild uppmärksamhet på barn och unga. Det mångspråkiga arbetet och arbetet med digital delaktighet har också prioriterats. Arbetet med mångspråk innebär dels att identifiera vilka språk som läses och pratas i olika åldersgrupper och att se till att biblioteket har böcker och andra medier på de språken, dels att i ökad utsträckning kunna erbjuda tjänster och aktiviteter på andra språk än svenska.

Biblioteksverksamheten styrs av bibliotekslagen, som också genomsyrar kulturnämndens uppdrag till biblioteken. Lagens portalparagraf betonar bibliotekens uppgift att verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning och att främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska också enligt lagen finnas tillgänglig för alla.

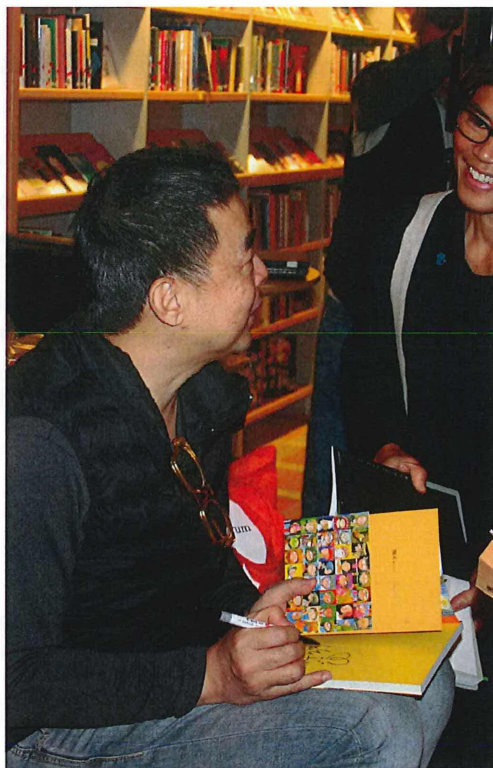
Projektet Litterära rum

Litterära rum började året med att stadsbiblioteket blev utvalt att husera Sveriges radios romanpris. Uppsalaprofiler fick läsa de nominerade böckerna och sedan presentera dem för publiken. Några valda delar lästes upp av skådespelare. I mars delades priset ut i direktsändning från stadsbiblioteket.

Ett tjugotal Uppsalaförfattare har haft boksläpp på stadsbiblioteket, en möjlighet för författare och läsare att mötas och för författarna att nå ut med sina nya böcker. Andra samarbetsparter har bland annat varit Uppsala författarsällskap, The English Bookshop och Bror Hjorths hus. Bokcirkeln Uppsala läser har fortsatt 2014 och utgår från stadsbiblioteket. 2014 läste Uppsala författaren Danny Wattins bok *Herr Isakowitz skatt*.

I november satsade hela biblioteksverksamheten på högläsning, målgruppen var människor i alla åldrar från de allra minsta till de allra äldsta. Under veckan varvades högläsning ute på alla våra bibliotek med föreläsningar om högläsning och språkutveckling. Sammanlagt deltog cirka 700 personer i olika aktiviteter under veckan. Tre viktiga målgrupper under veckan var personal inom förskola, skola och äldreården.

Litterära rum är nu en del av Bibliotek Uppsalas ordinarie verksamhet. Satsningen har varit framgångsrik på många sätt. Nya och innovativa programformer har provats och etablerats och mycket av det som görs får god massmedial uppmärksamhet, vilket bidrar till att etablera biblioteken som litteraturens och läsarnas hus. Både antalet program och antalet deltagare har ökat. Mätning har gjorts av andelen män respektive kvinnor på de program som vänder sig till en vuxen publik. Resultatet visar att drygt 40 procent av dem som kom till programmen var män och knappt 60 procent var kvinnor.

(Bild: författaren Jimmy Liao. Foto: Fredrike Fagerlind)

Verksamhet för barn och unga

Biblioteken har en fortsatt bred verksamhet för barn och unga med allt från samarbete med BVC kring de allra minsta barnen till medverkan på Birdie, en LAN-festival som genomförs varje år i Uppsala. Ambitionen är att få en så bra balans som möjligt mellan det som görs för barn och unga i samarbete med förskola och skola och aktiviteter som vänder sig till barn och unga på fritid. Förskolan och skolan är bibliotekets viktigaste samarbetsparter, men det är också väsentligt att barn och unga uppfattar att folkbiblioteket är angeläget för dem på fritiden.

Överenskommelsen med den kommunala grundskolan om förbokade klassbesök har setts över. Tillsammans med företrädare för skolan har förväntningarna och uppdraget blivit tydligare. De tjänster som skolan idag köper från Bibliotek Uppsala innebär utökad folkbiblioteksservice. Tjänsterna motsvarar inte kraven på skolbibliotek så som de är definierade i skollag och av Skolinspektionen. Skillnaden mellan

folkbibliotek och skolbibliotek handlar om olika uppdrag och styrning. Skolbibliotek är anpassade till elevernas behov och ska gå att använda kontinuerligt som en del av undervisningen.

Ett samarbete med barn och föräldrar på några utvalda förskolor har genomförts i form av "kapprumsbibliotek" – biblioteket har försett förskolorna med nya och intressanta böcker som barn och föräldrar på ett enkelt sätt kan låna med sig hem och sen lämna tillbaka på förskolan. Tillsammans med Fritid Uppsala har bibliotekets medarbetare haft boksamtal på några fritidsklubbar. Båda de här projekten är exempel på nya sätt att arbeta uppsökande och utåtriktat.

Digital delaktighet

Att arbeta för en ökad digital delaktighet är ett av bibliotekens kärnuppdrag. Kunskap om – och tillgång till tekniken är i allt fler sammanhang en förutsättning för att kunna ta del av information och för att kunna ta aktiv del i samhällets utveckling. Alla bibliotek erbjuder besökare att boka tid för individuell handledning, både på svenska och på ett flertal andra språk. Cirka 750 personer deltog i den typen av riktade insatser under 2014. Utöver det sker spontan IT-handledning dagligen i bibliotekets informationsdiskar.

Biblioteket har uppmärksammat att behovet av samhällsvägledning är stort. Det handlar om personer som behöver hjälp till exempel med att veta hur man söker ett arbete, hjälp att tolka och förstå myndighetsinformation eller vägledning och stöd i var man vänder sig med en specifik fråga. För att stärka servicen till de här personerna har biblioteket 2014 inlett ett samarbete med kommuninformationen, som innebär att de från och med 2015 kommer att finnas på biblioteket en dag per vecka. Bibli.se, bibliotekens länsgemensamma webb, har delats upp i separata kommunwebbar. Skälet för det var att kommunernas olika tekniska system skapade brister i användarupplevelsen och i tillgängligheten. Från och med juni har Bibliotek Uppsala en egen webbplats, www.bibliotek uppsala.se. Samarbetet med övriga kommuner fortsätter fram för allt genom att vi kan dela innehåll på våra webbplatser. En ny affärsmodell för e-böcker lanserades under slutet av 2014, som innebär fri prissättning för förlagen. Ett e-lån som tidigare alltid kostade 20 kronor kan nu kosta allt från 0 kronor och uppåt. I gengäld tillgängliggör flera förlag nya titlar tidigare än förut, vilket gör att biblioteken kan erbjuda ett utbud av e-böcker och att tillgängligheten ökar. Bibliotek Uppsala har som princip att så långt som möjligt, ha samma övergripande policies och för alla medier oavsett format och plattform (tryckt eller digitalt), Det väsentliga är alltid innehållet och den enskilde läsarens behov av information eller upplevelser. Utvecklingen på e-boksfronten är dock osäker och kan komma att kräva nya ställningstaganden framöver. Biblioteket i Sävja öppnade i nygamla lokaler i december, som en del av Sävja kulturcentrum. Efter flera år med tillfälliga och provisoriska lösningar kan biblioteket utvecklas i nära samarbete med fritidsverksamheten, de boende och andra aktörer i närområdet.

4.2 Biotopia

Ersättningen för uppdraget var 6 267 000 kronor.

Utöver detta hade Biotopia också ett uppdrag från Upplandsstiftelsen på 600 000 kronor. Uppdraget utfördes av Vård & bildning.

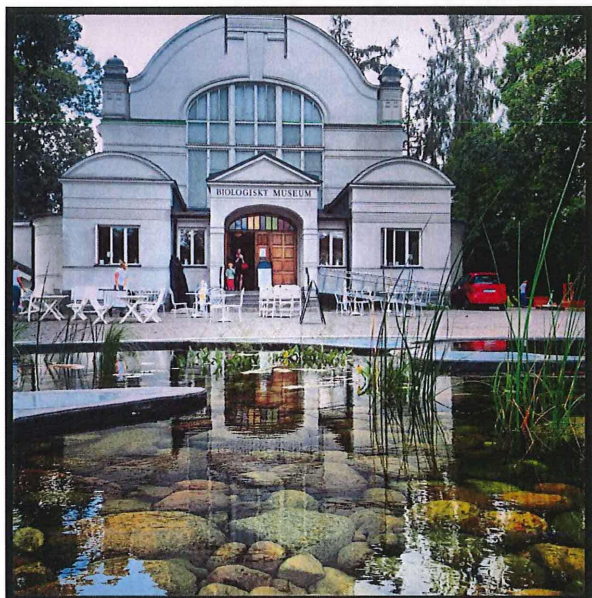
Uppdraget

Biotopia är ett centrum för kunskap om naturen och dess förutsättningar som också erbjuder ett komplement till skolans undervisning inom naturområdet. Huset

kombinerar det gamla Biologiska museets kulturarv med samtidens teknik och möjligheter till interaktiv pedagogik. Museet har som mål att locka besökaren vidare ut i naturen. Här har Biotopia också ett avtal med Upplandsstiftelsen om att fungera som kunskapsnav i informationen om Upplands natur och att sprida information till allmänheten om den uppländska naturen, naturreservat, leder och utflyktsmål.

Kunskapsförmedling

Verksamheten arbetar på olika nivåer med Uppsala kommuns policy för hållbar utveckling som plattform. De fasta utställningarna Upplands natur och Uppländsk tidsresa har fungerat som bas i verksamheten. Utställningarna har använts i den dagliga verksamheten som utgångspunkt vid guidningar, lektioner och andra aktiviteter. Museet tar emot skolklasser, som genom en aktiv och elevbaserad pedagogik själva får undersöka fenomen kopplade till den uppländska naturen. På helger och lov erbjuder museet också ett variationsrikt och innovativt program, som bygger på besökarnas delaktighet. Biotopia har fokuserat på öppen programverksamhet med fokus på åldersgruppen 7-12 år.

Biotopia har, tillsammans med kulturkontoret och kontoret för samhällsutveckling, arbetat med utvecklingen av Vasaparken för att höja attraktionsvärdet i parken och för att sudda ut gränserna mellan ute och inne. Fokus har legat på att få igång driften av och liv i den biologiska damm, utformad av konstnären Silas Engström, som invigdes förra året. Dammen fungerade över förväntan ända tills någon utomstående placerade en guldfisk i den som helt slog ut djurlivet. Målsättning är att Biotopia och Vasaparken med tiden ska upplevas som en helhet.

Årets tillskott har bland annat varit en visningskompost där komposteringsförloppet kan följas i genomskärning. Ytor för ”småkrypssafari” har skapats och en mulmholk avsedd att attrahera skalbaggar och andra vedlevande insekter har placerats i parken. (Foto: Emil V Nilsson)

Biotopia har en längre tid deltagit aktivt i utvecklingsarbetet med de nya *Linnéstigarna*. Under 2014 har kontoret för samhällsutveckling gett uppdrag om att utarbeta pedagogisk verksamhet och att marknadsföra samtliga Linnéstigar. Inom uppdraget genomfördes även tre teaterföreställningar, *Snusket i naturen*, i samarbete med Gottsunda Dans & Teater. För samma uppdragsgivare har Biotopia även utarbetat ett koncept för aktiviteter och pedagogisk verksamhet för den *Fjärilsstigen* belägen i naturreservatet Hågadalen – Nästen. En mobilguide har lanserats.

På uppdrag av Destination Uppsala har Biotopia varit medarrangörer till SciFest 2014 i Fyrishallarna i samarbete med Uppsala universitet, TeknikCollege, Regionförbundet och Länsstyrelsen. SciFest 2014 blev en ännu större succé än fjolårets och lockade sammanlagt 5 500 besökare.

En inbjudande och upptäckarvänlig atmosfär

Museet ska vara fantasifullt, upptäckarvänligt och lärorikt samtidigt som atmosfären ska upplevas som avslappnad och trivsamt. Arbete pågår ständigt med att förbättra och komplettera den fysiska miljön. Det höga publiktrycket gör dock att trängseln ibland är så stor i den begränsade lokalen att det kan vara svårt att kunna tillgodogöra sig utställningar och information. Entreprenören som drev café i museets lokaler upphörde med sin verksamhet i augusti vilket varit ett avbräck för Biotopia.

Webbplatsen

Biotopia har utvecklat sin webbplats, www.biotopia.nu, för att göra den än mer användarvänlig och en integrerad del av verksamheten. Via webben får besökaren tillgång till alla utställningstexter med tillhörande fördjupad information, även på engelska. Webbplatsen länkar till en mängd aktörer inom natur- och biologiområdet för fördjupad information samt till Upplandsstiftelsens webb för utflyktstips. För att öka trafiken på webbplatsen har Biotopia, i samarbete med Upplandsstiftelsen och Länsstyrelsen, utvecklat kalenderdelen som till exempel innehåller hela *Utflyktsprogrammet*. Museet har startat *Naturbloggen* där fotografen Mats Wilhelm gör veckovisa inlägg samt en *Grodblogg* där man kan följa grodornas utveckling i Biotopias grodakvarium. Museet har också startat webbholken, där man kan följa ett talgoxpars häckningsbestyr i direktsändning. I *Experimentkalendern* presenterar museets personal på ett mycket underhållande sätt olika filmade experiment som man kan göra hemma eller använda i skolundervisningen.

Samarbeten

Biotopia har ett gott rykte och är en attraktiv arena för många att synas på. Biotopia samverkar med Länsstyrelsen och Upplandsstiftelsen när det gäller utformningen och genomförandet av *Utflyktsprogrammet*. Biotopia är ett centralt nav för *Utflyktsprogrammet* och aktiviteterna bygger på en samverkan med länets kommuner, naturskolor och föreningar som på olika sätt är engagerade i frilufts- och naturvårdsfrågor. Utflyktsprogrammet är en viktig länk i arbetet med att väcka intresse för och sprida kunskap om länets natur.

I samarbete med Stenhagens Bildnings- och Kulturcentrum driver Biotopia en vetenskapsklubb på plats några gånger per termin. Ett liknande samarbete har planerats med Sävja kulturcentrum för 2015.

Biotopia har genomfört lärarfortbildningar inom ramen för projektet *Kornknarrar och violgubbar* vars syfte är att föra ut kunskap om Uppsala läns natur. Projektet genomförs i samarbete med Länsstyrelsen, Uppsala och Östhammars kommun.

Museet har inlett ett samarbete med Sveriges Geologiska Undersökning, Geologiska museet i Borlänge och Uppsala universitet kring utvecklingen av ett digitalt 3D-material att användas som stöd i undervisningen om geologi. Två av Biotopias medarbetare har också blivit invalda i Svenska nationalkommittén för biologi som är ett expertorgan inom Kungliga Vetenskapsakademien.

Museet samverkar även med ett antal föreningar med natur- och/eller friluftsanknytning genom att de utan kostnad har möjlighet att disponera lokalerna för olika former av sammankomster. Museet marknadsför även deras program och aktiviteter i sitt kalendarium.

Riktade program

Aktiviteterna är indelade i ett omfångsrikt program för allmänheten och ett specialanpassat program för skolan. Programmet för barn och unga utvecklas kontinuerligt

för att skapa aktualitet och variation. Programmet utvärderas och omarbetas två gånger per verksamhetsår samt anpassas efter gällande läroplan. Biotopia arbetar med både fortbildning för lärare och undervisning för barngrupper. Fortbildning för lärare erbjuds både på Biotopia och ute i skolan.

Tabell 4. Besöksstatistik Biotopia

Biotopia	2012	2013	2014
Besök	107 237	95 478	89 240
Öppet antal dagar/år för skola	161	142	145
Öppet antal dagar/år för allmänhet	330	306	306
Öppet timmar/år för skola	1 288	1 134	1 160
Öppet timmar/år för allmänhet	2 248	2 133	2 047
Besökare per dag	324	312	292
Elever, fsk-gy	8 677	7 476	6 972
Elever, gymnasieskola	867	744	390
Besökare, sommarperioden*	33 155	28 621	25 854

4.3 Kultur i vård och omsorg

Ersättningen för uppdraget var 1 432 000 kronor.

Uppdraget utfördes av Vård & bildning.

Uppdraget

Uppdraget syftar till att ge möjligheter för personer i särskilda boenden och brukare inom äldreomsorg och psykiatri att ta del av det ordinarie kulturutbudet på sina egna villkor och efter egna förutsättningar.

Alla boende och verksamheter i Uppsala kommun, oavsett driftsform, har erbjudits att ta del av Kultur i vård och omsorgs verksamhet.

Äldreboenden har fått ta del av minneslådor, tipspromenader och fyra kulturprogram. Genom att anlita professionella soloartister har antalet tillfällen kunnat bibehållas. I samarbete med Bibliotek Uppsalas uppsökande verksamhet anordnades en kulturombudsträff under våren. Det finns för närvarande ett 30-tal kulturombud. På äldreboenden med närliggande träffpunkter brukar man samarbeta kring kulturprogrammen vilket innebär att även äldre som bor i närheten kan ta del av kulturverksamheten.

För vuxna med intellektuella funktionsnedsättningar har det bland annat arrangerats konserter, discon, filmvisningar, varieté. Tillsammans med Esters musikverksamheter och Studieförbundet Vuxenskolan arrangerades Esters Festival & Dans och tillsammans med Fyrisgården bjöds det in till Loveparty. Kulturveckan av, med och för människor med intellektuella funktionsnedsättningar anordnades för 23:e gången och denna gång med närmre samarbete med Fritid på Grand och Fyrisgården vilket ledde till fler samarbeten bland annat ett festival café under veckan. Kultur i vård och omsorg är med i nätverket "Fritid för alla" och 2014 arrangerades Fritid för alla-dagen i Fyrisshovs nya lokaler vilken blev väldigt välbesökt.

En stor del av Kultur i vård och omsorg verksamhet som når brukare inom psykiatrin sker i samarbete med olika träffpunkter. Bland annat arrangerades konserter och författarbesök på Tinget och en Vårsoaré med Träffpunkt Lindormen på Grand.

Utvecklingsprojekt

Läsombudskurs för volontärer och personal på äldreboenden genomfördes under hösten 2014 i samarbete med Bibliotek Uppsala uppsökande enheten och Studieförbundet Vuxenskolan. "Möten med minnen" – ett projekt med Uppsala kommuns offentliga konst och Uppsala konstmuseum har fortsatt och intensifieras under 2015. Projektet "Rätten att leva mitt liv" har fått stöd av Allmänna arvsfonden och kommer att starta under 2015. Kultur i vård och omsorg sitter med i styrgruppen. De "Kultur för äldre"-pengar som Kulturrådet delar ut och som Landstingets Kultur i vård-verksamhet fick för att utveckla det regionala nätverket har lett till olika evenemang, bland annat en Kulturombudsdag för hela regionens kulturombud. Utöver det regionala nätverket för Kultur i vården sitter även Uppsala kommun med i det nationella Kultur i vården-nätverket som 2014 träffades i Umeå.

Tabell 5. Kultur i vård och omsorg

Kulturprogram	2012	2013	2014
Äldreomsorgen	158	158	165
Psykiatrin	17	16	18
Funktionsnedsättning	11	13	19
Totalt antal program	186	187	202
Publik			
Äldreomsorg	4 600	4 571	4 639
Psykiatrin	620	585	572
Funktionsnedsättning	2 597	3 025	3 010
Publik, totalt antal	7 817	8 181	8 211
Varav deltagare Kulturveckan	1 358	1 668	1 300

4.4 Kulturnatten

Ersättningen för uppdraget var 589 000 kronor.

Uppdraget utfördes av Destination Uppsala AB, avtal har tecknats för 2014-2016.

Uppdraget

Kulturnatten är en mötesplats mellan Uppsalas breda kulturliv och en stor och ofta ny publik under ett dygn, den andra lördagen i september. Syftet är att entusiasmera och stötta kulturlivet att utvecklas och marknadsföra sig året runt, med avstamp i ett stort välkoordinerat evenemang. Publiken ska också ges en chans att bredda sin smak och få uppleva kanske tidigare okända kulturuttryck. Kulturnatten i Uppsala är Sveriges största kulturnatt och Uppsalas största kulturevenemang med 100-150 000 besökare och tusentals deltagare. Uppdraget består i att koordinera och marknadsföra Kulturnatten, att uppmuntra, stödja och förbereda kulturlivet i Uppsala att delta. I uppdraget ingår att delta i projektet Kulturstaden Uppsala samt att finna extern finansiering till delar av kostnaderna. Arrangörerna under Kulturnatten ansvarar för sina egna kostnader medan koordination, infrastruktur och marknadsföring ska bekostas av uppdragstagaren liksom en särskild invigning.

Fler arrangörer än någonsin

Den 13 september genomfördes Uppsalas 26:e kulturnatt. Den invigdes på UKK av Stina Oscarsson och årets invigningsfanfar framfördes av Trio X och Margareta Bengtson. Årets tema var fred. Gösta Knutsson-stipendium utdelades till teatern John Fiske och själva evenemanget kulturnatten Miljömärktes och fick motta diplom.

Årets kulturnatt var något mindre än den förra (600 programpunkter mot 720), men då slogs alla rekord och det var 25-årsjubileum. Dock har det aldrig varit så många arrangörer som 2014. Vi ser att dans och livsstilsrelaterade aktiviteter ökar markant. Några besökssiffror: Museum Gustavianum 7650, Stadsbiblioteket 7246, Uppsala konstmuseum 2480, Reginateatern 808, Stadsarkivet 640. Marknadsföringen hade gott genomslag trots riksdagsvalet och på kulturnattens egen webbplats fanns 37 372 unika besökare under en månad före evenemanget. Programpunkter fanns på både engelska och finska. En kulturpolitisk debatt med anledning av valet anordnades mellan kulturnämndens politiska partier. Ordningen och säkerheten var god och polisen rapporterade om en lugn kulturnatt. För femte året genomfördes särskilda projekt med belysning och toaletter i samarbete med Brottsförebyggande rådet. Arrangörerna var nöjda och menar att evenemanget har stor betydelse för deras möjlighet att nå nya publikgrupper och medlemmar.

Tabell 6. Kulturnatten

Kulturnatten	2012	2013	2014
Arrangörer	242	234	247
Programpunkter	650	720	660
Platser	148	164	155
Barnprogram	75	73	62

4.5 Nationaldagsfirande

Ersättningen för uppdraget var 122 000 kronor.

Uppdraget utfördes av Destination Uppsala AB, avtal har tecknats för 2014-2016.

Uppdragets syfte var att bjuda uppsalaborna, och särskilt årets nya medborgare, till ett festligt och värdigt musikaliskt evenemang av hög kvalitet som speglar dagens mångkulturella Uppsala. Årets tema var fred och stolthet och programmet utformades efter detta. Det var ca 1300 personer i alla åldrar som firade i Parksnäcken, Stadsträdgården - både i anläggningen och utanför under trädens skugga. I parken pågick samtidigt eventet "Öppen hamn". Kulturnämndens ordförande Eva Edwardsson höll välkomsttal och introducerade Alexandra Pascalidou som höll ett tal om fred och stolthet. Kommunfullmäktiges ordförande Lars Bäcklund höll talet till Sverige. Världsmusikbandet Morfis spelade musik med fredstema, Katarina Hellgren Dahl gav sånger på jiddisch, S:ta Maria kyrkas och Eriksbergkyrkans barnkörer sjöng under ledning av Leif Hall. Det bjöds också på musik av Paradorkestern och scoutkåren stod fanborg.

4.6 Reginateatern

Ersättning för uppdraget var 3 166 000 kronor samt 500 000 kronor för att kvalitetssäkra verksamheten i samband med Fredsåret 2014. Uppdraget utfördes av Vård & bildning.

Uppdraget

Reginateatern är Uppsalas gästspelsscen och ska erbjuda teater, dans och musik av hög kvalitet. Teatern vänder sig både till den lokala publiken och till besökare, med unga som viktig målgrupp. I uppdraget ingår att spegla den lokala, nationella och internationella scenkonsten. Reginateatern har genom sitt intensiva arbete genom åren etablerat sig som en ledande och uppskattad gästspelsscen i Sverige. Genom ett rikt och varierat program har teatern nått en stor och bred publik. Även om det kan konstateras att programmet har dominerats av teater och musik och att dansföreställningarna har varit få. Sammanlagt 243 föreställningar har spelats på Regina varav 42 av dessa var filmvisningar i samband med Uppsala Internationella Kortfilmfestival. 191 föreställningar gavs på stora scenen och 52 på caféscenen. Beläggningsen var 72 procent i snitt. Detta är i jämförelse med många andra teatrar en mycket hög andel.

En lokal teater med internationell profil

Reginateatern bedriver ett flertal samarbeten. Lokalt med Wik Folkhögskola, GUC (Bolandsgymnasiet) och Uppsala Internationella Kortfilmfestival som huserar på teatern varje år. Teatern har även inlett ett samarbete med Jonas Curling och Welcome Uppsala vilket resulterat i konserter med exempelvis Sophie Zelmani och Markus Kruegård. På ett nationellt plan har Regina ständig dialog med gästspelsteatrarna Victoria i Malmö, Scalateatern och Boulevardteatern i Stockholm och samarbetar även med Riksteatern på lokal och riksnivå. Teatern har också utvecklat samarbeten med några av Sveriges främsta artistboknings- och teaterproduktionsbolag vilket resulterat i föreställningar med Özz Nûjen, Fria Proteatern, Lill Babs med flera. Med stöd av bidrag från Kultur och bildning och i samarbete med kulturkontoret har det internationella utbudet utvecklats ytterligare. Under 2014 har teatern kunnat erbjuda flera internationella gästspel som

poesifestivalen Ordsprak, den portugisiska gruppen Companhia do Chapitô, Rick Miller från Kanada och The Pajama Men från USA.

Foto: Reginateatern

I samband med Fredsåret 2014, som också sammanföll med 450-årsminnet av Shakespeares födelse, presenterade Regina på temat makt tre olika versioner av Macbeth. Teatern samarbetade även med institutionen för freds- och konfliktforskning och anordnade tre filosofifrukostar. Detta samarbete har också lett till nya kontakter med många ambassader i Sverige som strategiskt tagits till vara och genererat flera kulturutbyten.

Scen för ung litteratur- och scenkonst

Ordsprak - Uppsala International Poetry Festival är Reginateaterns årligt återkommande evenemang för scenpoesi sedan 2006. Ordsprak har etablerat sig som en världsledande festival för estradpoesi och samarbetar med internationella kulturinstitutioner och poesifestivaler. Den utgör en viktig mötes- och inspirationsplats och kontaktyta för det fria ordet och dess förkämpar. Ordsprak och de internationella nätverk som byggs kring festivalen innebär att kontaktytor uppstår mellan unga poeter i Uppsala och världens poesiscener. 2014 års upplaga samlade poeter från bland annat Danmark/Palestina, Gaza, Litauen och USA. Ordsprak 2014 lockade en ung och genusmässigt blandad publik. På scenen representerade poeterna likvärdigt män, kvinnor och hens.

Uppsalas Poetry Slam-scen är under ständig tillväxt och nya unga poeter vill prova sina dikter på scenen. Under 2014 arrangerade teatern åtta Poetry Slam kvällar, varav en på Gottsundabiblioteket, där segrarna från respektive kväll sedan fick möta varandra i en final i december. Då korades Uppsalas mästare som sedan representerade Uppsala i SM i Poetry Slam i Umeå. Under 2014 genomfördes projektet *Ung scenkonst för framtidens Uppsala* i samarbetet med Scenkonst Uppsala. I projektet anställdes sju scenkonstnärer i åldern 20-30 år med anknytning till Uppland för att sätta upp en produktion. Syftet med projektet var att stimulera återväxten på scenkonstområdet i Uppsala och bredda deltagarnas kontaktnät i branschen.

Tabell 7. Reginateatern

Reginateatern	2012	2013	2014
Föreställningar totalt	252	204	243
Föreställningar stora scenen	178	159	191
Föreställningar kaféscenen	70	45	52
Publik	30 446	28 815	30 777
Varav unga	10 169	9 800	9 150
Beläggning stora scenen, %	76	76	72

4.7 Stenhagens bildnings- och kulturcentrum

Ersättningen för uppdraget var 284 000 kronor.

Uppdraget utfördes av Vård & Bildning.

Uppdraget

Uppdraget är nämndövergripande och avser samordning av Stenhagens bildnings- och kulturcentrum (Bokc) som ska vara en plats för lärande och bildning, kultur, trygghet, demokrati, inflytande och delaktighet. Alla verksamheter ska arbeta för att anläggningen ska vara ett angeläget och viktigt nav och en mötesplats i stadsdelen.

De verksamheter som ryms i Bokc är folk- och skolbibliotek, fritidsgård, förskola, grundskola f-9, matservice till skola och äldreboende samt till utifrån kommande seniorer. Det gemensamma uppdraget omfattar samordning av verksamheterna och samverkan med omgivande samhälle, kultur- och föreningsliv och studieförbund.

Traditioner

Verksamheterna har arbetat för att skapa återkommande evenemang/traditioner varje år som involverar alla i anläggningen, kultur- och föreningslivet i området samt folkbildningen. Dessa är:

- Öppet hus (januari)
- Alla är vi folk (mars) (medarrangörer är Erik Sahlström Institutet, ABF, Studieförbundet, Dans i Uppland och Studieförbundet Vuxenskolan)
- Världsbokdagen (april)
- Kördag (november)
- Kulturkväll (november)
- Stenhagens dag (september)
- Julmarknad (november/december)
- Nobeldagen (december)

Kördagen som är ett samarbete mellan Studieförbundet kören Fyra vindar initierades 2012 har utvecklats under 2013. Tyvärr blev det ingen kördag under 2014, men planer finns på att genomföra den i början av 2015. Stenhagens dag planerades och genomfördes av olika nätverk kopplade till centret och ungefär 1300 besökare kom.

Kulturverksamhet

Ateljéerna och dans- och musikstudiorna i det så kallade allhuset har använts av skolan, förskolan, fritidshemmet samt fritidsklubben på dagtid. På kvällarna och

helgerna är det framförallt studieförbund, kulturföreningar och fritidsgården som använder lokalerna. Fortfarande är de mest efterfrågade lokalerna de för dans och musik och beläggningsgraden för musiklokalerna är mycket hög. Danslokalerna har inte kunnat användas i den utsträckning som det finns behov av, eftersom lokalerna numera administreras av kommunens sporthallsorganisation med betydligt högre avgifter. En överenskommelse gjordes under hösten så att två studieförbund samt fritidsgården kunde använda lokalerna utan kostnader. Antalet aktiva föreningar och studieförbund är fortfarande lika stort. Konceptet med fritidsombud i alla kommunala barn- och ungdomsverksamheter (0 – 20 år) som en länk mellan föreningsliv och barn/unga och deras familjer har även under 2014 resulterat i att fler boende i området kommer till arrangemang och kursverksamheter. Changes inom ABF producerade tre musikaler under 2014, vilka spelades upp på Reginateatern i december. Delar av musikaler spelades även på Julmarknaden.

Nya samarbeten har lett till fler arrangemang för alla åldrar, till exempel med Musik i Uppland samt med Kungliga Akademiska Kapellet som gav Stravinskijs Pulcinella under Stenhagens Dag med en Commedia del'arte skådespelare samt tre operasolister. En gång i månaden anordnas lunch med underhållning riktad till seniorer i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan. Antalet seniorer som har kommit till luncherna har ökat markant jämfört med föregående år.

Skolan fortsätter med Östersjöprojektet *Web Baltic* där elever från sex länder samverkar. I november 2014 reste elever och lärare till Estland och deltog där i en veckolång workshop. Syftet med utbytet är att motivera ungdomarna att våga uttrycka sig genom teater, musik och sång tillsammans med ungdomar från partnerskolorna.

- 456 barn och ungdomar har deltagit i musikundervisning genom studieförbund.
- 40 barn har deltagit i dansundervisning genom studieförbund.
- 548 barn och ungdomar har deltagit i konst genom studieförbund
- 10 vuxna har deltagit i körverksamhet genom studieförbund.
- 873 barn har deltagit i bibliotekets programverksamhet.
- 51 vuxna har deltagit i bibliotekets programverksamhet.
- 83 program för barn och unga genomfördes på biblioteket.
- 27 kulturprogram har genomförts i samverkan med verksamheterna som har sin bas i anläggningen.

Antalet kulturkurser har ökat med närmare 100 procent jämfört med 2013. Antalet kulturskapande aktiviteter på fritidsgården har kraftigt ökat. Då det gäller tonårsverksamheten har det ökat från 63 (2013) till 100 kulturskapande aktiviteter 2014. Fritidsklubben har ökat från 130 (2013) till 172 aktiviteter 2014. En hög andel av besökarna på fritidsgården anser att de har inflytande i verksamheten samt att de känner stor trygghet. 81 procent av tonåringarna och 94 procent av fritidsklubbsbarnen anser att de får utveckla sina intressen på fritidsgården, vilket är en avsevärd ökning jämfört med 2013.

Tabell 8. Stenhagens bildnings- och kulturcentrum

Stenhagens bildnings- och kulturcentrum	2012	2013	2014
Besök på biblioteket	70 825	66 823	63 682
Antalet lån för barn o unga	51 074	51 991	52 791
Antalet lån för vuxna	18 151	18 521	18 739

Antal deltagare i kulturkurser	343	227	442
Antal besök på fritidsklubben	3 760	3 422	4 664
Tonårsverksamheten	6 613	4 029	4 812
Antal kulturprogram för vuxna	17	18	31

4.8 STIM och SAMI/IFPI

Ersättningen för uppdraget var 210 000 kronor.

Uppdraget utfördes av Vård & Bildning.

Kommunens avtal med STIM och SAMI följs genom rapportering av musikanvändning och inbetalning av avgifter. Kulturnämnden ansvarar för att reglera och följa upp avtalet. Upphovsrättsfrågor gentemot STIM och SAMI bevakas av Sveriges Kommuner och Landsting. Avtalen har omförhandlats av SKL. Vad det innebär för Uppsala kommun ska undersökas under 2015.

4.9 Körregister, körfestival, konsertkarusell, tornmusik, Parksnäcken

Ersättningarna för uppdrag/samarbeten var 310 000 kronor.

Uppdrag har getts till bolaget Krokedil om drift och viss utveckling av websajten Korsanguppland.se, ett samarbete med Körcentrum, Uppsala universitet -10 000 kronor

Avtal med Idrotts- och fritidsnämnden om samarbete kring avtalet med Kulturhjältarna, verksamhet med musikkvällar och barnprogram i Parksnäcken – 200 000 kronor

Samarbete med Wiks folkhögskola om körfesten på Wik – 20 000 kronor

Samarbete med Musik i Uppland kring Konsertkarusellen – sju konserter på landsbygd och i kulturcentra – 60 000 kronor

Samarbete med Musik i Uppland och domkyrkan om lunchkonserter och musik från domkyrkans torn under sommaren – 20 000 kronor.

4.10 Uppsala kulturklassiker

Ersättning för uppdraget var 50 000 kronor.

Uppdraget utfördes av Destination Uppsala.

Uppdraget var att genomföra försöksprojektet Uppsala kulturklassiker, inspirerat av konceptet en svensk klassiker, med syfte att öka deltagande av kulturutbudet.

Projektet startade under Kulturnatten 2013 och avslutades i december 2014.

Destination Uppsala tog fram stämpelkort där besökare på ett antal utvalda kulturinstitutioner kunde få en stämpel vid besöket och delta i utlottning av priser januari 2015, bland annat originalet av diplommet som konstnären Stina Wollter skapat.

Projektet fick stort gensvar – hela 2 000 personer hämtade ut stämpelkort. 35 personer genomförde sin klassiker och lämnade in ett färdigstämplat kort. Projektet har uppmärksammat Uppsalas kulturliv och fått mycket uppmärksamhet i media och även lett till ett intresse för konceptet från andra kommuner i landet.

4.11 Uppsala konstmuseum

Ersättningen för uppdraget var 9 635 tkr, 65 tkr för Friktioner samt 300 tkr i investeringsmedel för inköp av konst.

Uppdraget utfördes av Vård & bildning.

Uppdraget

Uppsala konstmuseum ska fungera som ett kunskapsnav inom bildkonstområdet och erbjuda angelägna utställningar och konstpedagogisk verksamhet av hög kvalitet som presenterar, diskuterar och problematiserar såväl samtida som äldre uttryck inom områdena bildkonst, arkitektur och design. Museet har ett särskilt ansvar att lyfta fram och synliggöra den regionala konsten och Uppsala universitets konststudiesamling. Museet har inlett ett förändringsarbete under ledning av konstmuseets nye chef.

Utställningar av samtidskonst och äldre konst

Under 2014 har Uppsala konstmuseum erbjudit ett varierat utställningsutbud med ett innehåll från olika delar av världen.

An Afropolitan view – Barthélémy Togue

Den fransk-kamerunske konstnären Barthélémy Togue är internationellt verksam och tar i sitt konstnärskap avstamp i sin afrikanska bakgrund och problematiserar migration och post-koloniala strukturer, en "afropolit" i en komplex värld av gränser och maktförhållanden.

Peace and Love. Med nya perspektiv på världen

Utställningen Peace and love var en historisk gruppställning med konstnärer från Sverige och Estland uppdelad i två avdelningar. En del baserad på ett svenskt material av konst från 1960- och 70-talen då politik och livsstil hade en stark ställning inom kulturformerna och en del där en grupp konstnärer från motsvarande era i 1970-talets sovjetiska Estland och de premisser de verkade under presenterades.

The Art of Life. Between Tradition and Change in the Middle East – Parastou Forouhar, Khaled Hafez Sigalit Landau, Raeda Saadeh

De fyra medverkande konstnärerna har alla rötter i Mellanöstern och är verksamma på den internationella konstscenen och gav ett såväl lokalt som globalt perspektiv på en utsatt tillvaro. I utställningen visades också en dokumentär om kvinnors situation i Palestina av den uppsalabaserade filmaren Mervi Junkkonen.

Alla dessa tre utställningar ingick i Fredsåret 2014 och i konstmuseets programverksamhet gavs möjlighet till fördjupande diskussion med föreläsningar och panelsamtal med representanter för expertis inom de olika ämnesområdena samt temavisningar. Till varje utställning producerades även en katalog med fördjupande

texter. I satsningen på Fredsåret 2014 ingick också året internationella performancefestival *Friktioner – med frihet att reagera*. Festivalen är ett samarbete med SU-En Butoh Company och detta år deltog konstnärer från 11 olika länder i föreställningar och seminarium. Seminariet var samarbete med Fredens hus och

institutionen för Freds- och konfliktforskning vid Uppsala universitet. Festivalen samarbetade även med Botaniska trädgården och Restaurang Katalin. Utställningarna och festivalen uppmärksammades i nationell media. (Foto: Gunnar H Stening)

Under sommaren presenterades en av Uppsala-Ekebys konstnärer och formgivare *Mari Simmulson* i en stor utställning. Hon var verksam i keramikfabriken i Uppsala över 20 år fram till 1972 och hennes alster återfinns i många uppsalahem.

Grafiska sällskapets XV:e grafiktriennal förlades 2014 till Uppsala konstmuseum och mönstrade över hundra konstnärer från hela Sverige, varav flertalet var från regionen. Utställningen var inte bara ett tillfälle att se verk av ett stort antal konstnärer utan också möjlighet att fördjupa sig den konstnärliga genren grafik och de olika tekniker som återfinns där.

I utställningen *Uppsamling – tre parter, tre års konstinköp* visades ett urval av den konst Uppsala kommun och Landstinget i Uppsala län köpt in de senaste åren. Dels den konst som förvärvas för att placeras i offentliga miljöer, och dels den konst som är avsedd för konstmuseets samlingar. Bakgrunden till valen var konsten ska visas presenterades även i ett pedagogiskt material.

2014 års utställningar inbegrep även en utställning med fyra stipendiater i samarbete med Stiftelsen Anna-Lisa Thomson Till Minne samt i samarbete med Uplands konstförening en jurybedömd salong för uppländska konstnärer under 36 år. Pedagogiska aktiviteter har kopplats till varje utställning.

Konstmuseet har uppmärksammat att Uppsala är finskt förvaltningsområde genom utställningen *Tre finländska stipendiater* som visades under slutet av 2013 och början av 2014. Utställningen gav en inblick i den unga finska konstscenen och erbjöd finstalande i Uppsala att ta del av utställningstexter, visningar och information på finska. En specialvisning för modersmåls elever på högstadiet och gymnasiet gavs på finska. I samband med utställningen samarbetade museet med studenter vid Institutionen för konstvetenskap vid Uppsala universitet och gymnasieelever vid Bolandsgymnasiet. Museet tillhandahåller information och audioguiden på finska.

Som tidigare år har Uppsala universitets studiesamling med konstverk från 1200-talet till 1800-talet visats med tillhörande pedagogisk verksamhet. Museet har bland annat i samarbete med teologie doktor Arne Wiig tagit fram audioguiden *Symbolernas hemligheter* som lanserades i januari 2014 och fick stor medial uppmärksamhet.

Konstmuseets samling har också utökats med 28 verk varav 16 verk av kvinnliga konstnärer och 12 verk av manliga konstnärer.

Samarbeten och tillgänglighet

Kulturnämnden har fattat beslut om att konstmuseets lokaler ska utökas för att verksamheten ska kunna erbjuda besökarna till gång till ett café och utökad programverksamhet.

För att stärka museets digitala plattform och varumärke har museet utvecklat en ny webbsida för att tydligare profilera sig. Webbsidan lanserades i november 2014.

Samarbetet med Destination Uppsala har utvecklats vidare och museet upplever att marknadsföringen av museet gentemot besökare har förbättrats. Konstmuseets tillgänglighet är ett ständigt pågående utvecklingsområde och brukarnas reaktioner och svar i konstmuseets brukarundersökningar väger tungt. Konstmuseet har

bibehållit kvällsöppna onsdagskvällar med fri entré. Dessa infördes 2011 och har gett bra gensvar.

Sommarens slottsvisningar fick en ökad attraktionskraft genom Bananteaterns uppskattade dramatiserade familjevisning *Inifrån ett slott*.

I samband med utställningar och programverksamhet har samarbete skett med Uppsala universitet, Fredens hus, Grafiska sällskapet, Uppsala-Ekebysällskapet, Uplands konstförening, Stiftelsen Anna-Lisa Thomsson Till Minne, Studieförbundet, Nordiska Afrikainstitutet och Demensförbundet.

Konstpedagogik

Den konstpedagogiska verksamheten för barn och ungdomar är ett av museets viktigaste uppdrag. I samverkan med Evolutionsmuseet och forskare vid Evolutionsbiologiskt centrum har museet utvecklat Skapande skola-program med naturvetenskapligt tema för årskurs 4-6. Museet har arbetat för att fortsätta att öka kvalitén på verksamheten och brukarundersökningar visar att andelen nöjda besökare är stor även om många påpekar lokalernas brister. Ungefär hälften av lärarna uppger att det är första gången deras klass besökt museet. Av brukarundersökningen framgår också att ungefär 30 % av klasserna kommer från Uppsalas ytterområden. Dock har skolpedagogiken, liksom under föregående år fortsatt att tappa deltagare. En av anledningarna är bildämnet minskade status i den nya gymnasieskolan vilket märks i färre besökande gymnasieklasser. Många lärare uttrycker också önskemål om uppsökande verksamhet från museets sida.

Tabell 10. Uppsala konstmuseum

Uppsala konstmuseum	2012	2013	2014
Totalt antal besök, manuell räkning	27 860	29 509	29 278
Totalt antal besök	42 546	46 318	44 322
Antal elever förskola, grundskola, gymnasiet	3 205	2 906	2 512
Antal grupper förskola, grundskola samt gymnasiet	161	134	142
Totalt antal elever inklusive lovaktiviteter för barn och ungdom	3 527	3 808	3 264
Elever från förskola,	524	223	324
Elever från grundskola	2 014	2267	2156
Elever från gymnasiet	667	564	356
Skollovsaktiviteter	322	451	428
Nyproducerade utställningar	10	14	14
Öppettimmar/år	1 404	1 396	1388
Öppetdagar/år	299	299	293
Deltagare i arkitekturvandringar	281	304	
Lösta entrébiljetter	7 536	7 958	6 695

5. BIDRAG OCH STIPENDIER

Stödet till det fria kulturlivet var 31 695 000 kronor, inklusive bidrag till studieförbund om 10 713 000 kronor.

5.1 Bidrag till det fria kulturlivet

Kulturnämnden ska medverka till att ge alla som lever och verkar i kommunen tillgång till ett konst- och kulturliv med kvalitet och mångfald. Nämnden ska också bidra till att stärka den kulturella och konstnärliga friheten, tillväxt, framsteg, förnyelse och dynamik i kommunens utveckling. Vidare ska nämnden bidra till att göra kulturlivet, konstnärerna och evenemangen kända även utanför Uppsala. Bidrag till det fria kulturlivet är ett av nämndens viktigaste medel att nå dessa kulturpolitiska mål. Mottagare av bidragen är föreningar och yrkesverksamma grupper, studieförbund, museer och stiftelser verksamma i kommunen. Nämnden gav 2014 nio olika former av kulturbidrag och nio olika former av stipendier. Dessa har väsentligt bidragit till ett livligt, mångsidigt, dynamiskt och internationellt uppmärksammat kulturliv. Kulturkontoret har inlett handläggning av nämndens nya stödformer och riktlinjer som gäller från 2015.

Tabell 11. Bidragsbudget

Bidragsbudget (tkr)	2012	2013	2014
Årligt verksamhetsbidrag	15 389	16 137	17 152
Produktionsbidrag	510	515	380
Evenemangsbidrag	1 180	1 230	1 700
Litteraturstöd	30	30	35
Internationellt kulturutbyte	50	50	50
Vänortsprojekt			30
Kvinnohistoriska projektbidrag	40	30	30
Nationella minoritetens fören	25	35	35
Arrangörsstöd*	510	510	510
Folkbildning – studieförbund*	10 508	10 608	10 713
Stipendier*	965	1 030	1 000
Information, annonser:	50	55	60
Övrigt: Gränby, Sävja	30	15	0
Summa	29 287	30 245	31 695

*= inklusive administration

Organisationer som har en stabil kulturverksamhet som vänder sig till kommunens alla invånare, och som uppfyller vissa kulturpolitiska riktlinjer, kan söka verksamhetsbidrag. De största mottagarna är Bror Hjorthstiftelsen (4 740 tkr), Gottsunda Dans & Teater (3 800 tkr), Föreningen Fredsmuseum på Uppsala slott/Fredens Hus (1 750 tkr) och Dag Hammarskjöldbiblioteket (1 450 tkr).

Tabell 12. Årligt verksamhetsbidrag

Årligt verksamhetsbidrag (tkr)	2012	2013	2014
Dans inkl produktionsbidrag	582	575	720
Teater inkl produktionsbidrag	5 424	5 591	5 135
Filmkonst	729	739	815
Kulturmiljö/historia	715	640	640
Konst, fotografi	5017	4962	5404
Musik	370	340	370
Allmänkultur	3 062	3 100	3 903
Litteratur			100
Nationella minoriteter	25	35	35
Kulturhistoriska miljöer med Linnéanknytning	30	15	0
Sökt bidragssumma	22 587	22 587	28 752
Bidragsmottagare	42	42	41

Tabell 13. Bror Hjorths hus

Bror Hjorths hus	2012	2013	2014
Besök	26 431	21 530	20 900

Tabell 14. Gottsunda Dans & Teater

Gottsunda Dans & Teater	2012	2013	2014
Elevesök, professionella föreställningar	4 607	6 287	5043
Besök, amatörföreställningar	1 416	2 454	2912
Deltagare i dramapedagogisk verksamhet	487	512	478

Bidrag till kulturevenemang

Under året gavs stöd till enstaka och årliga, större och mindre evenemang: programserier, spel, festivaler, konserter, dans- och teaterföreställningar, utställningar, föredrag, performances med mera. Det lämnades in 87 ansökningar. Det största anslaget gick till *Uppsala Internationella Gitarrfestival* (400 tkr). Prioriteringar har varit fredstema och professionell dans. Till exempel gavs bidrag till en föreställning med Virpi Pahkinen i domkyrkan på tema fred, kören La Cappella fick stöd för ett uppförande på temat, liksom arrangörsföreningen Neo. Dansplattformar som *Dansfiket* på stadsteatern och *K.R.O.P.P* på UKK har fått fortsatt stöd, liksom en dansfestival för ungdomar i Svandammshallarna. Slottsbiografen fyllde 100 år och fick ett stöd för program med anledning av det.

Tabell 15. Kulturevenemang

Kulturevenemang	2012	2013	2014
Budgeterat för kulturevenemang, tkr	1 180	1 230	1 700
Sökta bidrag till evenemang, tkr	4 870	6 700	5 200
Antal arrangörer som sökt bidrag	66	92	87
Antal arrangörer som beviljats bidrag	34	41	50
Varav evenemang för barn och unga	9	11	18

Övriga bidrag

Bidrag till internationella kulturutbyten gavs till kulturarbetare som hade utbyten, studiebesök eller residens i Indien (teater), Danmark och USA (musik), Israel/Palestina (dans/performance) och Marocko (konst).

Projektbidrag avseende kvinnors historia gavs till två projekt: en teaterföreställning om samiska kvinnor i Uppsala på medeltiden och deras öden samt en utställning och ett seminarium som vill uppmärksamma uppsalakvinnors arbete för jämställdhet, folkbildning och fred genom tiderna.

Kulturnämnden ger **bidrag till särskilda litteraturprojekt** och gav stöd till Studentradion 98,9 för en jubileumsbok med anledning av att kanalen firar 30 år – ”Signaler från ett sopnedkast”.

Bidrag till nationella minoritetens projekt och verksamheter gavs till fyra föreningar där romer, judar och tornedalingar är aktiva.

Scenkonst för barn och unga

Kulturnämndens stöd till scenkonsten särskilt riktad till barn och unga, sker direkt genom arrangörsstöd till skola och förskola och indirekt genom produktionsbidrag till uppsalabaserade professionella teater- och dansgrupper. Likaså får Den Lilla Teatern och Gottsunda Dans & Teater ett årligt verksamhetsbidrag och Reginateatern har i uppdrag att särskilt stimulera ungas scenkonstintresse. Ett viktigt mål med stöden är att medverka till att det ska finnas ett varierat scenkonstutbud för barn och unga och att man i förskolans och skolans regi ska få uppleva minst en professionell teater- eller dansföreställning av god kvalitet per år. Detta mål uppfylls dock inte idag. En av orsakerna är den splittrade ansvarsbilden för kulturen för barn och unga. Tillsammans med Gottsunda Dans & Teater och Uppsala stadsteater bidrar de fria grupperna till totalt 17 258 elevbesök i kommunen. Antalet elever i förskola, grundskola och gymnasium uppgick 2013 (senast tillgängliga uppgift) till 42 373 personer.

Genom Gottsunda Dans & Teater och Uppsala stadsteater får skolelever möjlighet att se kostnadsfria föreställningar. Även de fria grupperna erbjuder föreställningar för förskola och skola, som kan subventioneras genom arrangörsstödet. Arrangörsstödet administrerades 2014, liksom tidigare år, av Riksteatern Uppsala län. Under 2014 tog 6 209 elever del av arrangörsstödet och 94 skolor och förskolor använde stödet, varav många skolor i kommunens stadsdelar och på landsbygd.

Tabell 16. Scenkonst för barn och unga

Scenkonst för barn och unga	2012	2013	2014
Antal elevbesök totalt	15 044	21 163	17 258
Gottsunda Dans & Teater	4 607	6 287	5 043
Fria teater- och dansgrupper	6 953	6 832	6 209
Uppsala stadsteater	3484	8 044	6 006

5.2 Studieförbund

Studieförbunden fick 10 673 tkr i stöd för 2014 års verksamhet. De får också bidrag från stat och landsting samt projektstöd och uppdragsersättningar från andra nämnder i Uppsala kommun. Förutom det riktade bidraget till studieförbundens Kultur-i vården-verksamhet (1 600 av 10 673 tkr) tillämpar kulturnämnden samma system för bidragsfördelning som staten/Folkbildningsrådet. Kultur-i-vården bidraget utgör 15 procent av det totala kommunbidraget.

Alla studieförbund som finns verksamma på riksplanet finns även representerade i kommunen. I flera fall är förbunden samarbetsparter till de kulturinstitutioner som nämnden ansvarar för och de bidrar till att förverkliga de inriktningsmål för kulturen som kommunfullmäktige beslutat. En särskild uppföljning gällande 2013 gjordes av kulturkontoret under 2014 och nämnden mottog en rapport 2014-09-18. I rapporten framkom att studieförbundens verksamhet kompletterar den kommunalt finansierade kulturen genom att i högre grad inkludera amatörer, alternativa kulturyttringar och alternativa scener. Studiecirkelverksamheten ska enligt bidragsreglerna utgöra basen i studieverksamheten. Men det är kulturprogrammen som är den mer öppna och flexibla formen. Att de ökar stämmer överens med nya former av levnadsvanor och föreningsaktiviteter som vi ser idag.

Uppsala kommun köper, liksom övriga kommuner i länet, administrativa tjänster av Uppsala Läns Bildningsförbund.

Tabell 17. Studieförbund

Studieförbunden i siffror	2011	2012	2013
Antal studiecirklar	5 767	5 920	6 300
Studiecirkeltimmar	239 480	262 723	303 916
Antal deltagare studiecirklar	36 983	36 493	37 474
Arrangemang annan folkbildningsverksamhet	1 294	1 208	1 202
Antal deltagare i annan folkbildningsverksamhet	17 605	16 775	15 144
Antal kulturprogram	9 818	10 942	12 153
Antalet deltagare i kulturprogram	434 438	516 031	568 137

5.3 Kulturstipendier

Kulturnämndens stipendiater 2014

Kulturnämnden delar årligen ut stipendier inom kulturområdet. Två nya stipendier inrättades och utdelades. Stipendiesumman var 1 000 tkr, inklusive viss administration. Följande stipendier utdelades:

Stipendier till kulturarbetare – två stipendier om 100 tkr, tio om 25 tkr.

Stipendium för unga skrivare mellan 13–19 år, fem om 4000 kronor.

Gösta Knutsson-stipendium för betydande insatser inom barnkulturområdet, 20 000 kronor.

Hederstipendium, ett unikt konstverk till ett värde av ca 20 000 kronor.

Filmpris till Ingmar Bergmans minne, 50 000 kronor.

Stipendium för förföljda författare och skribenter – Fristad Uppsala, 250 000 kronor.

Resestipendium för uppsalakörer – 50 000 kronor.

Kulturarvspris – 20 000 kronor.

21 personer, en kör och en förening har tagit emot kulturnämndens stipendier. Arbetsstipendium gavs till koreografen/regissören *Joseph Sturdy* och konstnären *Katarina Sundkvist Zohari*. Stipendium för fortbildning, resor, material och andra för den konstnärliga verksamheten angelägna behov gavs till: *Negar Naseh* - litteratur, *Thomas Arnesen* - musik, *Ronald Brandel* – teater, *Lotta Garthon* – dans, *Sakip Murat Yalcin* – folkbildning, *David André*, *Gudrun Westerlund*, *Kajsa Haglund*, *Olov Redmalm*, *Silas Engström* – konst. Stipendium till unga skrivare gavs till: *Lovisa Aronsson*, *Madeleine Bergman*, *Shadia Islam* – födda 1998 och *Ebba Jensen*, *Maja Lund* födda 1997.

Fristadsförfattaren Dr *Sedigheh Vasmaghi*, jurist, poet och författare från Iran avslutade sina fristadsår under 2014. Gösta Knutsson-stipendium gavs till *John Fiske*, musiker och teaterman som skapat många produktioner för barn i Uppsala. Filmpris till Ingmar Bergmans minne delades ut för femte gången. Vinnare var filmen *Lake*, en poetisk film om livets förgänglighet av *Asuka Sylvie*, Nya Zeeland. Hederstipendium gavs *Michel Barbier*, för sin mångåriga gärning att sprida kunskap om den fransktalande världen. Det nyinrättade resestipendiet för körer gavs till *Blå Congo* för deras resa till Botswana och Kulturarvspriset gavs till föreningen *Vårda Uppsala*.

Stipendieutdelningar anordnades av kulturkontoret i maj på Reginateatern, kulturnattens invigning i september, under kortfilmfestivalens prisutdelningsceremoni i oktober, i december vid stipendieutskottets jullunch och i januari 2015 vid en konsert på Uppsala konstmuseum. Kulturkontoret anordnade i augusti en utställning av konststipendiaternas verk på galleri Offkonsten! c/o Teatergalleriet.

